

Vergaderjaar 2011–2012

31 015

Kindermishandeling

Nr. 76

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 26 januari 2012

¹ Samenstelling:

Leden: Van der Staaij (SGP), Arib (PvdA), voorzitter, Dijsselbloem (PvdA), Van der Burg (VVD), Voordewind (ChristenUnie), Leijten (SP), Dibi (GroenLinks), Heijnen (PvdA), Van Toorenborg (CDA), ondervoorzitter, Uitslag (CDA), De Mos (PVV), Berndsens (D66), Dijkstra (D66), Dille (PVV), Jadnanansing (PvdA), Gerbrands (PVV), Van der Steur (VVD), Venrooy-van Ark (VVD), Bruins-Slot (CDA), Voortman (GroenLinks), Kooiman (SP) en Straus (VVD).

Plv. leden: Dijkgraaf (SGP), Bouwmeester (PvdA), Hamer (PvdA), Bosman (VVD), Wiegman-van Meppelen Scheppink (ChristenUnie), Karabulut (SP), Wolbert (PvdA), Bosma (PVV), Van der Ham (D66), Koşer Kaya (D66), Agema (PVV), Eijssink (PvdA), Beertema (PVV), Dezentjé-Hamming-Bluemink (VVD), Lucas (VVD), Klaver (GroenLinks), Smits (SP) en Elias (VVD).

² Samenstelling:

Leden: Van der Staaij (SGP), Arib (PvdA), Çörüz (CDA), De Roon (PVV), voorzitter, Brinkman (PVV), Vermeij (PvdA), ondervoorzitter, Van Raak (SP), Thieme (PvdD), Gesthuizen (SP), Dibi (GroenLinks), Van Toorenborg (CDA), Peters (GroenLinks), Berndsens (D66), Van Nieuwenhuizen-Wijbenga (VVD), Schouw (D66), Marcouch (PvdA), Van der Steur (VVD), Recourt (PvdA), Hennis-Plasschaert (VVD), Helder (PVV), Bruins Slot (CDA), Taverne (VVD) en Schouten (ChristenUnie).

Plv. leden: Dijkgraaf (SGP), Bouwmeester (PvdA), Van Bochove (CDA), Dille (PVV), Elissen (PVV), Smeets (PvdA), Kooiman (SP), Ouwehand (PvdD), Karabulut (SP), Van Tongeren (GroenLinks), Smilde (CDA), Voortman (GroenLinks), Pechtold (D66), Van der Burg (VVD), Koşer Kaya (D66), Kuiken (PvdA), De Liefde (VVD), Spekman (PvdA), Azmani (VVD), Bontes (PVV), Koopmans (CDA), Dijkhoff (VVD) en Slob (ChristenUnie).

De algemene commissie voor Jeugdzorg¹ en de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie² hebben op 15 december 2011 overleg gevoerd met staatssecretaris Veldhuijzen van Zanten-Hyllner van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en staatssecretaris Teeven van Veiligheid en Justitie over:

- **de brief van de minister voor Jeugd en Gezin d.d. 1 juli 2010 over de aanbieding brief Stuurgroep Aanpak Kindermishandeling (31 015, nr. 49);**
- **de brief van de minister van Justitie d.d. 16 augustus 2010 over de toezeggingen met betrekking tot forensische pediatrie (31 015, nr. 50);**
- **de brief van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport d.d. 30 september 2011 over de aanbieding prevalentieonderzoek kindermishandeling (31 015, nr. 67);**
- **de brief van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport d.d. 28 juni 2011 over de aanbieding advies Gezondheidsraad «Behandeling van de gevolgen van kindermishandeling» (31 015, nr. 66);**
- **de brief van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport d.d. 2 februari 2011 over het signaleren en melden van geweld in afhankelijkheidsrelaties (28 345, nr. 111);**
- **de brief van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport d.d. 21 juni 2011 over de aanbieding eindrapportages regionale aanpak kindermishandeling (31 015, nr. 65);**
- **de brief van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport d.d. 28 november 2011 over de aanbieding Actieplan aanpak kindermishandeling «Kinderen Veilig» (31 015, nr. 69).**

Van dit overleg brengt de commissie bijgaand geredigeerd woordelijk verslag uit.

De voorzitter van de algemene commissie voor Jeugdzorg,
Arib

De voorzitter van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie,
De Roon

De griffier van de algemene commissie voor Jeugdzorg,
Teunissen

Voorzitter: Van Toorenburg
Griffier: Sjerp

Aanwezig zijn acht leden der Kamer, te weten: Arib, Bruins Slot, Van der Burg, Dille, Kooiman, Koşer Kaya, Van Toorenburg en Voordewind,

en staatssecretaris Veldhuijzen van Zanten-Hyllner van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en staatssecretaris Teeven van Veiligheid en Justitie, die vergezeld zijn van enkele ambtenaren van hun ministerie.

De **voorzitter**: Ik heet de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie en de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport welkom bij dit algemeen overleg. De heer Dibi laat zich verontschuldigen wegens ziekte; hij was hier graag bij geweest. De spreektijd bedraagt vijf minuten per fractie.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Voorzitter. Bij griep spreken wij van een epidemie als 15 op de 1000 Nederlanders ziek zijn. Met kindermishandeling hebben 34 op de 1000 kinderen dagelijks te maken. Dat is er één per klas. Bovendien sterven er volgens de ramingen van het Nederlands Forensisch Instituut 50 kinderen per jaar door kindermishandeling. Dat is gemiddeld één kind per week. Het is dan ook goed en noodzakelijk dat het kabinet een plan voor de aanpak van kindermishandeling heeft gepresenteerd met zeventien concrete acties. De VVD-fractie steunt dit plan, maar vindt de aanpak op een aantal punten nog niet voldoende en vraagt op de volgende punten actie van de staatssecretarissen.

Mijn eerste punt is dat het afgelopen moet zijn met gebrekkige scholing, gebrekkige expertise en handelingsverlegenheid van professionals. Na jaren praten wordt volgens de VVD-fractie scholing en training nog steeds te weinig gestimuleerd. Is het niet mogelijk om scholing en training als voorwaarden te stellen voor het kunnen uitreiken van een diploma? Ik denk bijvoorbeeld aan minimaal de tweedaagse WOKK-cursus in basis- en vervolgoopleidingen voor medische en verpleegkundige beroepen, welzijns- en jeugdzorgberoepen en onderwijsberoepen. De KNMG heeft mij inmiddels laten weten hier werk van te maken, met de partijen die verantwoordelijk zijn voor de artsenopleidingen. Als de staatssecretaris ook druk uitoefent, moet dit nu toch een keer lukken! Graag krijg ik hierop een antwoord en, als het kan, de toezegging dat dit zal worden geregeld. Mijn tweede punt is de vrijblijvendheid van het aanbieden van best practices. Tot mijn verbijstering staat er in de brief, na een jaar duwen, dat het succesvolle protocol voor oudermeldingen van de spoedeisende hulp in de regio Haaglanden als mogelijk goede innovatie door de in te stellen ambassadeur uitgedragen zal worden. In deze aanpak is vastgesteld dat de namen van volwassenen die suïcidaal zijn, psychiatrische problemen en/of verslavingsproblemen hebben, of te maken hebben met huiselijk geweld en die tevens vader of moeder zijn, moeten worden gemeld bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling. In meer dan 95% van de gevallen blijkt werkelijk sprake te zijn van mishandeling. Deze actie van de staatssecretaris is echt te mager. De VVD-fractie vraagt hier en nu de toezegging van de staatssecretaris van VWS dat deze succesvolle aanpak op alle spoedeisendehulpafdelingen van ziekenhuizen en op alle huisartsenposten wordt ingevoerd. Wat dacht de staatssecretaris ervan om dit ook te doen in de volwassenen-ggz en de verslavingszorg? Dan is die informatie-uitwisseling na jaren praten eindelijk geregeld. Graag krijg ik een toezegging. Zo nodig vraag ik hierover een uitspraak van de Kamer. Mijn derde punt is de wirwar aan instanties die bij melding en in het vervolg daarvan in beeld komen: het Steunpunt Huiselijk Geweld, het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en de Raad voor de Kinderbescherming. Er is verwarring over de vraag wie waarvoor zorgt. Is er sprake van dubbel werk en van ICT-systemen die niet met elkaar «spreken»? Het

kind is de dupe. Zijn de staatssecretarissen bereid om, om te beginnen, het Steunpunt Huiselijk Geweld en het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling samen te voegen en hier kwaliteitseisen aan te stellen? Graag krijg ik een toezegging. Kan daarnaast worden onderzocht of de Raad voor de Kinderbescherming hier eveneens onderdeel van kan uitmaken en zo ja, onder welke voorwaarden? Graag krijg ik de toezegging dat dit onderzocht zal worden.

Mevrouw **Bruins Slot** (CDA): Ik kwam net iets te laat binnen, dus ik weet niet of er iets is afgesproken over interrupties. In het kader van het wetsvoorstel verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling wordt ook gesproken over het samenvoegen van het AMK en het Steunpunt Huiselijk Geweld. In het rondetafelgesprek hebben wij onze zorgen geuit over wat er gebeurt als het aantal AMK's wordt vergroot. Hoe denkt de fractie van mevrouw Van der Burg daarover?

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Ik heb gevraagd of de staatssecretarissen willen kijken naar de mogelijkheid van samenvoeging en naar kwaliteitseisen. Dan kunnen zij gelijk bedenken hoe groot het aantal AMK's moet zijn, zodat aan de kwaliteitseisen kan worden voldaan. Het lijkt mij een goed moment om hier serieus naar te kijken. Bij de wetsbehandeling kunnen wij hierop terugkomen.

Mevrouw **Bruins Slot** (CDA): Mevrouw Van der Burg zeilt dus, afhankelijk van het antwoord op de vraag wat kwalitatief de beste oplossing is, dit vraagstuk in. Daarin kan de CDA-fractie haar waarschijnlijk wel volgen. Zij zegt dus niet al direct dat die twee instellingen moeten worden samengevoegd?

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Ik vind dat de verwarring nu heel groot is. Wat mij betreft worden deze twee instellingen samengevoegd. Ik denk dat dit een heel logische stap is. Ik vind echter wel dat daaraan kwaliteitseisen moeten worden gesteld. Daarnaast meen ik dat er onderzoek moet worden gedaan naar de rol van de Raad voor de Kinderbescherming. Een en ander moeten wij dan op niet al te lange termijn weten. Mensen weten gewoon niet waar zij iets moeten melden en wie welke taak heeft. Het is heel verwarrend voor iedereen.

Mevrouw **Bruins Slot** (CDA): Een structuuroplossing omwille van een structuuroplossing is niets. Als wij dit soort stappen zetten met betrekking tot de verschillende bevoegdheden van deze instellingen, is het wel de bedoeling dat er uiteindelijk iets beters komt. Ik hoor mevrouw Van der Burg nu zeggen: samenvoegen is sowieso goed. Volgens mij moeten wij echter eerst de vraag beantwoorden wat wij willen bereiken en wat wij willen verbeteren, mede met het oog op de meldcode en de stelselherziening.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Ik ben er een beetje bang voor dat wij dan heel lang bezig zijn, terwijl deze instellingen er allemaal al zijn. Ik vind dat wij nu een slag moeten maken om professionals en burgers duidelijkheid te bieden over de vraag waar meldingen gemaakt kunnen worden en wie waarvoor is. Daarbij moeten wij ervoor zorgen dat een en ander kwalitatief goed is. Dat is volgens mij het te volgen traject. Mijn vierde punt is de waarheidsvinding. Kinderen worden in Nederland uit huis en onder toezicht geplaatst op basis van meningen in plaats van feiten. Ik vind dat bij ernstige vermoedens van kindermishandeling zo snel mogelijk de feiten boven tafel moeten komen. Daarom pleit de VVD-fractie voor het kunnen inschakelen van forensisch-medische expertise. Het is goed dat de staatssecretarissen het belang hiervan aangeven in hun plan van aanpak. De VVD-fractie vraagt hun echter om dit structureel te

verankeren in de keten en hiervoor niet alleen vanuit Justitie, maar ook vanuit VWS financiering beschikbaar te stellen. Mijn fractie denkt dat hiervoor een bedrag van 1 mln. nodig is vanuit de zorgkant. Graag krijg ik een toezegging. Indien nodig, zal ik hierover een Kameruitspraak vragen. Jaarlijks worden in Nederland 119 000 kinderen mishandeld. Vaak gebeurt dit door onkunde en vooral onmacht van de ouders. Dat wij dit laten gebeuren, is ook te wijten aan de onkunde van professionals om mishandeling te signaleren, hierover het gesprek aan te gaan met ouders en adequaat en effectief hulp te verlenen als mishandeling toch plaatsvindt. Het is tevens te wijten aan al die versnipperde structuren waar wij in de stelselherziening aan moeten werken. Het is vijf over twaalf. De tijd van vrijblijvendheid is voorbij. De VVD-fractie roept de staatssecretarissen op om alles op alles te zetten.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Ik ben blij dat de VVD-fractie opkomt voor de Forensische Polikliniek Kindermishandeling en aangeeft dat in ieder geval een bedrag van 1 mln. noodzakelijk is. Er zijn echter meer instanties die in de problemen zitten, zoals het Kinder- en Jeugdtraumacentrum in Haarlem; dit wordt met de helft gekort op het budget. Vindt de VVD-fractie dat ook dit centrum, dat een multidisciplinaire aanpak van kindermishandeling heeft, zijn deuren geopend moet kunnen houden voor getraumatiseerde kinderen?

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): De VVD komt op voor kinderen en in een aantal gevallen voor ouders die onterecht in de beklagdenbank worden gezet, als zij worden beoordeeld op basis van meningen en niet van feiten. Vandaar dat wij de forensisch-medische expertise zo belangrijk vinden. De polikliniek doet daar inderdaad goed werk in, maar het kan breder. Wij komen op voor het budget en voor verankering daarvan in de keten.

Mevrouw Kooiman vroeg naar het multidisciplinaire centrum voor kindermishandeling. Ik heb ook een brief van dat centrum gekregen. Ik kan een en ander niet helemaal ontwaren, want een deel van de problemen komt volgens mij door een budgetoverschrijding uit het verleden. Ik vraag de staatssecretaris hoe het precies zit met dit centrum, want ik wil eerst graag helderheid. Ik wil niet verantwoordelijk worden voor budgetoverschrijdingen uit het verleden. Ik wil weten wat ervoor nodig is om dit multidisciplinaire centrum te laten functioneren. Het gaat mij erom dat de kinderen worden geholpen; als dit door een andere partij kan gebeuren, vind ik dat ook goed.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Het gaat vooral om een korting die minister Schippers heeft aangekondigd. Het betreft een korting van 5,5%. Op de dbc aanpassingsstoornissen kan niet meer geïndiceerd worden. Daardoor komen kinderen in de knel. Ik zou van de VVD-woordvoerder graag de uitspraak willen horen dat haar fractie voor kinderen staat en het niet zover zal laten komen dat kinderen niet meer kunnen worden geholpen in Haarlem. Dit centrum wordt met 50% gekort op het budget, waardoor kinderen geen specialistische zorg meer kunnen krijgen.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Ik vind dat kinderen geholpen moeten kunnen worden, maar ik wil eerst helderheid over het totaalplaatje. Ik kan mij voorstellen dat er verzekeraars bij betrokken zijn en dat er nog onderhandelingen gaande zijn. Ik ben er niet voor om te roepen dat er meer geld moet komen. Als mevrouw Kooiman wil dat er meer geld voor komt, hoor ik graag van haar waar de dekking zit. Ik vraag de staatssecretaris wel of er in de publiekscampagnes ruimte zit, zodat zij, als zij daar iets aan kan doen, het eventueel in die richting kan schuiven. Ik wil echter eerst weten hoe het zit en wie daarvoor verantwoordelijk is. Zijn dat in de eerste plaats de verzekeraars, of is dat het ministerie?

Mevrouw **Kooiman** (SP): In principe is het ministerie altijd verantwoordelijk voor goede zorg voor kinderen. Ook de Forensische Polikliniek Kindermishandeling heeft te maken met het feit dat zij geen passende dbc heeft. Het Kinder- en Jeugdtraumacentrum in Haarlem heeft daar nu ook mee te maken. Ik heb twee amendementen voorbereid, die ik vandaag samen met de Partij van de Arbeid zal indienen; daarmee wil ik 1 mln. reserveren voor zowel de Forensische Polikliniek Kindermishandeling als het traumacentrum in Haarlem. Als de staatssecretaris vandaag niet de uitspraak doet om dit budget voor 2012 te garanderen, vind ik dat wij dit in ieder geval met elkaar moeten regelen. Steunt mevrouw Van der Burg deze amendementen en wil zij deze medeondertekenen?

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Ik ben heel duidelijk geweest over de forensisch-medische expertise. Ik denk dat ik ook heel duidelijk ben geweest over mijn vragen aan de staatssecretaris. Ik ben blij dat mevrouw Kooiman mij de gelegenheid heeft gegeven om die vragen te stellen, want daar had ik geen spreektijd voor. In tweede termijn komen wij daar ongetwijfeld op terug.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Voorzitter. In 2010 zijn er naar schatting 119 000 kinderen mishandeld. Dat aantal neemt nog steeds toe. Het is een koud en nietszeggend getal, maar wij weten allemaal dat het te hoog is. Achter dit getal gaan allemaal kinderen schuil: kinderen die worden geslagen, misbruikt of verwaarloosd of die getuige zijn van geweld thuis. Zij hebben allen een persoonlijk verhaal. Ik wil dat wij dat vooropstellen. Alle partijen aan deze tafel, van links tot rechts, doen dat vandaag ook. Iedereen aan tafel vindt dat wij een vuist moeten maken tegen kindermishandeling. Hoewel de politieke wil er wel is – daar twijfel ik echt geen moment aan – vind ik het actieplan van beide staatssecretarissen een behoorlijk slappe hap. Het plan heet wel «actieplan», maar ik mis de actie. Er wordt veel geconstateerd: er moet een betere samenwerking komen en gemeenten hebben daarin een rol, maar wie neemt de regie op zich? Hoe gaan de staatssecretarissen ervoor zorgen dat instanties daadwerkelijk gaan samenwerken? Wie is eindverantwoordelijk? Welke afrekenbare doelstellingen stellen beide staatssecretarissen zichzelf? Anders blijft het stimuleren, volgen en op de agenda zetten en houden. Dat kan en moet beter.

Gisteren ontvingen alle Kamerleden een boos mailtje van hoogleraar preventie en hulpverlening inzake kindermishandeling Francien Lamers. Ik citeer de volgende zinnen uit dat bericht. «Hoe serieus moeten wij de oproep nemen om kindermishandeling te signaleren en te melden? Hoe serieus moeten wij de toezegging nemen dat het multidisciplinair centrum in Haarlem een proeftuin is voor Nederland, waarop nu bezuinigd wordt? Hoe serieus neemt Nederland de internationale rechten van het kind? Als de bezuinigingen inderdaad doorgevoerd gaan worden, dan stel ik voor dat wij de campagnes om meer te signaleren en te melden, afblazen. Veel beloven en toch weinig geven geeft het mishandelde kind geen beter leven.» Dat is duidelijke taal van deze hoogleraar. Ik sluit mij bij haar woorden aan.

Wie zegt kindermishandeling aan te willen pakken, moet niet alleen a, maar ook b zeggen. a is kindermishandeling signaleren en melden; b is hulp bieden aan kinderen en gezinnen. Eerlijk is eerlijk: dit kabinet zet goed in op a; het krijgt van mij echter een onvoldoende voor b. Het is niet uit te leggen dat een kind dat is beschadigd en getraumatiseerd, op een wachtlijst komt of dat er geen gepaste hulp is. Er wordt hulp wegbezuinigd. Hoe gaan de beide staatssecretarissen ervoor zorgen dat deze kinderen niet op een wachtlijst komen? Naar verwachting zal de wet verplichte meldcode het aantal meldingen alleen maar doen toenemen. Zijn de AMK's hier wel op ingericht? Hebben zij straks voldoende capaciteit?

De twee bestaande multidisciplinaire centra kindermishandeling die in het leven zijn geroepen voor deze getraumatiseerde kinderen en gezinnen hebben, zoals ik al zei, te maken met bezuinigingen, waardoor de behandeling van deze kinderen onder druk komt te staan. Voornamelijk het centrum in Haarlem heeft het moeilijk, omdat het volgend jaar met de helft wordt gekort op zijn budget. De staatssecretaris heeft zelf met veel bombarie dit multidisciplinaire centrum in Haarlem geopend en moet volgend jaar aan zwaar beschadigde kinderen gaan vertellen dat zij geen hulp meer kunnen krijgen. Dat is gewoon niet uit te leggen.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Wij hadden net al een discussie over het multidisciplinaire centrum in Haarlem. Ik denk dat wij de mening delen dat het goed is dat een en ander op die manier wordt gedaan: niet achter elkaar, maar naast elkaar. Als het een generieke bezuiniging is, zoals u net in uw interruptie suggereerde, hoe kan het dan dat eenzelfde soort centrum, Fier Fryslân, niet met dezelfde problemen te kampen heeft? Daarom vraag ik de staatssecretaris: hoe komt het nu dat het ene centrum wel en het andere centrum niet met die problemen te kampen heeft? Kan mevrouw Kooiman mij dat misschien alvast uitleggen?

Mevrouw **Kooiman** (SP): Dat is een heel goede vraag. Die heb ik zelf ook gesteld aan Fier Fryslân en het centrum in Haarlem. Ik kan een heel technisch verhaal ophangen; dat zal ik dan even kort doen. Het Kinder- en Jeugdtraumacentrum in Haarlem heeft het afgelopen jaar geïndiceerd op een aanpassingsstoornis. Omdat kinderen niet in hokjes te vatten zijn, heeft het centrum dit moeten wegschrijven. Fier Fryslân heeft ervoor gekozen om het op een andere dbc weg te schrijven dan het centrum in Haarlem. Omdat het centrum in Haarlem heeft geïndiceerd op de aanpassingsstoornis, waarop nu bezuinigd wordt – deze wordt uit het basispakket gehaald en wordt niet meer door de verzekeraar vergoed – zegt de verzekeraar: jullie hebben dat in 2010 zo gedaan, dus wij korten jullie in 2011 ook op deze manier. Ik kan mij voorstellen dat de staatssecretaris in overleg wil gaan met de zorgverzekeraars om dit goed te regelen. Ik wil graag dat er een overbruggingsregeling komt. Het is nu vijf voor twaalf, het is december en mensen worden ontslagen. Ik wil dat deze kinderen de noodzakelijke hulp krijgen.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Ik vind dit wel een bijzonder verhaal. Er blijkt dus een andere dbc mogelijk te zijn om deze kosten wel te declareren. Mevrouw Kooiman vraagt de staatssecretaris om dit op te lossen. Ik neem aan dat de staatssecretaris in gesprek gaat met de betrokkenen en dat dit nu al gebeurt, gezien de ernst van de situatie. Is het echter niet ook aan de zorgverzekeraars om hierin hun verantwoordelijkheid te nemen en niet te zeggen: vorige keer heb je op basis hiervan gedeclareerd, dus dat blijft zo? Mevrouw Kooiman legt een en ander helemaal neer bij het ministerie en niet bij de zorgverzekeraars.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Als er een probleem met mishandelde kinderen is, verwacht ik dat de staatssecretaris het oplost. Zij moet erboven staan en het oplossen. Zij is eindverantwoordelijk en ik wil dat zij het regelt. Het maakt mij niet uit hoe, als het maar geregeld wordt. In de tussentijd heb ik een amendement klaarliggen dat ik met alle liefde niet indien of straks intrek, als de staatssecretaris maar toezegt dat er geen korting komt in 2012.

Voorzitter. In dit licht verwacht ik ook een oplossing voor de Forensische Polikliniek Kindermishandeling in Utrecht. Deze kliniek heeft volgend jaar dat bedrag van 1 mln. nodig. Ik had vandaag een brief verwacht, voorafgaand aan dit algemeen overleg, waarin een oplossing zou worden gepresenteerd. Ik hoop dat beide staatssecretarissen vandaag zeggen dat de oplossing gevonden is, want anders zullen wij hiervoor ook een

voorstel doen. Daarvoor is in ieder geval steun van mijn rechterbuurvrouw, mevrouw Van der Burg, die dit ook graag wil. Bij het bieden van voldoende hulp aan mishandelde kinderen spelen de multidisciplinaire centra voor kindermishandeling een grote rol. Er zijn momenteel twee kinder- en jeugdtraumacentra met een multidisciplinaire aanpak van kindermishandeling. Wij hopen natuurlijk dat wij die twee centra kunnen behouden en wij hopen niet dat het er één wordt. De centra kunnen per jaar ongeveer 200 kinderen behandelen, terwijl het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling constateert dat er per jaar ruim 2100 zaken zijn waarin sprake is van mishandeling en waarin hulp noodzakelijk is. In 2009 wees het toenmalig SP-Kamerlid Langkamp er al op dat er te weinig kinderen in jeugdtraumacentra waren. In de tussentijd zijn er niet meer bijgekomen. Vandaag pleit ik voor een landelijk dekkend netwerk van multidisciplinaire centra voor kindermishandeling, zodat ieder beschadigd kind zo snel mogelijk en zo dicht mogelijk bij huis kan worden geholpen. Als ik hierover geen toezegging krijg, zal ik hierover een motie indienen. De SP pleit al heel lang voor scholing van medewerkers om kindermishandeling te signaleren en bespreekbaar te maken. In het wetsvoorstel voor de verplichte meldcode kindermishandeling las ik echter dat maar 10% van de professionals straks geschoold zal worden op dit vlak. Collega Langkamp heeft indertijd een motie ingediend om te bewerkstelligen dat alle professionals die gaan werken met de verplichte meldcode kindermishandeling geschoold worden in het signaleren en bespreekbaar maken van kindermishandeling. Het bieden van scholing aan 10% van de professionals zie ik niet als de uitvoering van de motie-Langkamp. Ik wil graag dat de staatssecretaris staat voor scholing van alle professionals en niet slechts voor scholing van 10% van de professionals.

Mevrouw **Bruins Slot** (CDA): Voorzitter. De geboorte van een kind is vrolijk en gelukkig nieuws in het overgrote deel van de gezinnen. De beschuit met muisjes staat klaar, de vader zet de ooievaar in de tuin en de familie komt de nieuwe aanwinst bewonderen. Daarom is het ook zo schokkend om in onderzoeken te lezen dat jaarlijks 119 000 kinderen slachtoffer van mishandeling worden. Hulpverleners benadrukken vaak dat het onmacht van de ouders is, maar dat maakt het niet minder erg. In de afgelopen tientallen jaren hebben opeenvolgende regeringen weinig gedaan om vanuit het Rijk kindermishandeling een halt toe te roepen. Sinds vier jaar geleden is dit onderwerp weer hoger op de agenda komen te staan. Het is goed dat de regering dit beleid voortzet in het nieuwe actieplan voor de aanpak van kindermishandeling, Kinderen Veilig. De regering spreekt terecht van een ketenaanpak. Het CDA vindt het voorkomen van kindermishandeling het belangrijkste. Uit het veld komt het geluid dat praten over kindermishandeling in de familie, in de buurt of op school nog steeds taboe is; laat staan dat mensen elkaar erop aanspreken als zij het idee hebben dat ergens kindermishandeling plaatsvindt. Dat is vreemd in een samenleving waarin iedereen op elk moment van de dag via Facebook, internet en e-mail zijn mening kenbaar maakt. Wat kan de regering op dit punt in gang zetten? Graag krijg ik hierop een reactie van beide staatssecretarissen.

Het onderzoek van de afgelopen jaren heeft aangetoond bij welke ouders een groter risico op kindermishandeling bestaat. Dat is onder andere bij werkloze en zeer laag opgeleide ouders. Het actieplan richt zich echter niet op deze twee risicogroepen. Zijn de staatssecretarissen van VWS en Justitie bereid om in overleg met de minister van SZW en de minister van OCW na te gaan of er voor deze doelgroepen preventieve maatregelen mogelijk zijn? Voor hen staat er niets in het actieplan. Het zou toch de moeite waard zijn om na te gaan of de regering nog iets kan betekenen voor deze twee groepen.

De CDA-fractie is het met beide staatssecretarissen eens dat opvoedingsondersteuning cruciaal is voor het tegengaan van kindermishandeling.

Het is daarom een teleurstelling dat slechts in 7 van de 37 regio's alle ouders voorlichting krijgen over geweldloos opvoeden en dat er slechts in 8 van de 37 regio's voorlichting is over het shakenbabysyndroom. De CDA-fractie zou graag zien dat dit in alle regio's wordt uitgerold. Collega's hebben het al gezegd: het gaat om meer dan alleen het verzamelen van best practices en het versturen van een handreiking.

Uit het rondetafelgesprek over kindermishandeling bleek dat de volwassen-ggz onvoldoende aandacht heeft voor kinderen van psychiatrische patiënten. Het zit niet in het DNA van de hulpverleners in de geestelijke gezondheidszorg om te vragen of cliënten kinderen hebben, terwijl 43% van de mishandelde kinderen een ouder met psychische problemen of een verslaving heeft. Welke mogelijkheden zijn er om in het toezichtskader van de inspectie te verankeren dat in de geestelijke gezondheidszorg standaard naar de familiesituatie van de cliënt wordt gevraagd?

Meerdere collega's hebben er al over gesproken: de goede aanpak van kindermishandeling in Haarlem en Leeuwarden. Het ontbreekt echter aan een dbc forensische pediatrie om het broodnodige forensisch-medische onderzoek vergoed te krijgen. De CDA-fractie vindt het belangrijk dat er op de kortst mogelijke termijn een dergelijke dbc komt. Graag krijg ik hierop een reactie.

Helaas wordt in het plan van aanpak niet ingegaan op de mishandeling van gehandicapte kinderen. Dat is toch een zeer kwetsbare groep. De CDA-fractie vindt dat er meer aandacht voor deze specifieke groep moet komen in het plan van aanpak. Graag krijg ik hierop een reactie van de staatssecretaris.

Volwassenen die als kind mishandeld zijn, blijken vaker last te hebben van psychische problemen, angst- en gedragsstoornissen, verslavingsproblemen en huiselijk geweld. Goede zorg voor kinderen is dus belangrijk om de negatieve effecten van kindermishandeling te verkleinen. De behandeling van mishandelde kinderen vindt vaak plaats op basis van de aanpassingsstoornis. Deze gaat echter per 1 januari 2012 uit het pakket. Welke andere mogelijkheden zijn er? Meer zeg ik hierover even niet, want die hele discussie heeft net al plaatsgevonden. Ook de CDA-fractie vraagt de staatssecretaris om hierop dieper in te gaan.

In het rondetafelgesprek gaven hulpverleners aan dat de samenwerking van de jeugdzorg met de politie per regio verschilt en dat dit af en toe heel negatieve effecten heeft. De politie weet niet altijd goed de weg naar de jeugdzorg te vinden. De CDA-fractie verzoekt de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie om uit te zoeken of dit inderdaad het geval is. De invoering van de nationale politie biedt een mooie kans om dit nu eens goed op de kaart te zetten.

Tot slot vraag ik de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie naar de toekomstige verbinding tussen het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en het Steunpunt Huiselijk Geweld. Wij komen hierop terug bij de invoering van de wet verplichte meldcode. Hoe kunnen wij hierin een kwalitatieve verbetering bewerkstelligen?

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Voorzitter. Aan het begin van dit jaar stelden we vast dat jonge kinderen, de meest kwetsbaren in onze samenleving, zich niet beschermd weten door de overheid. Wij hebben actieplannen, programma's, publiekscampagnes, onderzoeksrapporten en wetswijzigingen gehad, maar die lijken allemaal niet zo veel uit te halen, want nog steeds zijn 119 000 kinderen slachtoffer van mishandeling. Dat is een groep zo groot als het aantal inwoners van de stad Leiden. Het moet dus anders. De urgentie is groot.

In dit AO zal ik eerst stilstaan bij het actieplan voor de aanpak van kindermishandeling, Kinderen Veilig. Daarna zoom ik in op het voorstel voor de verplichte meldcode. Bij de aanpak van kindermishandeling zijn veel partijen betrokken, maar samenwerking ontbreekt; dat hebben

collega's ook al gezegd. Ik loop al 7,5 jaar in de Kamer rond en het onderwerp samenwerking komt steeds weer ter tafel. De samenwerking is nog steeds niet op orde. Hierdoor worden kinderen niet goed geholpen. Daarom wil D66 dat de jeugdzorg, de huisarts, de school en de politie hun krachten bundelen, zoals dat in Haarlem en Leeuwarden gebeurt. Het is een succesvolle Amerikaanse aanpak; het is een beproefd concept. Waarom worden deze initiatieven niet verder en sneller uitgebreid? Ik begrijp dat de staatssecretaris de aanpak eerst twee jaar wil toetsen en dan eens wil bekijken of de rest van Nederland er ook iets mee kan. Gisteren was het debat pas rond vier uur 's nachts afgelopen, maar mijn boosheid en frustratie zijn niet daardoor ingekleurd, maar door het feit dat wij weer twee jaar moeten wachten. Ik krijg daar bijna mepneigingen van! Excuses, het is gisteren laat geworden; ik heb last van slaapgebrek. Dit kan gewoon niet. Dit kunnen wij niet accepteren. Ik vind dat wij nu aan de slag moeten, want als wij twee jaar wachten, komt de actie als mosterd na de maaltijd en dat willen wij niet. Breid het experiment van Haarlem en Leeuwarden per 2012 uit naar andere steden, zo zeg ik tegen de staatssecretarissen. Graag krijg ik hierover een toezegging. Wij vinden dit een geweldig initiatief en de staatssecretaris van VWS vindt dit ook, maar zij wil er toch op korten en dat verbaast mij zeer. Minister Schippers gaat er 5,5% op korten en de verzekeraars doen er nog een schepje bovenop. Hoe kan dit? Kan de staatssecretaris van VWS dat uitleggen? Ik wil hierover graag meer weten. Als wij dit een goed initiatief vinden, moeten wij het niet als het kind met het badwater weggooien.

Mevrouw **Bruins Slot** (CDA): Mevrouw Koşer Kaya sprak terecht over het verbinden van verschillende groepen voor verbetering van de samenwerking. Volgens mij is dat precies hetgeen in de centra te Haarlem en Leeuwarden gebeurt. Misschien is dat voor verzekeraars soms goedkoper omdat niet dbc na dbc geopend hoeft te worden, maar de behandeling in één keer kan plaatsvinden. Welke partijen zouden volgens mevrouw Koşer Kaya om de tafel moeten gaan zitten om hieraan een impuls te geven?

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Ik begrijp niet dat die samenwerking niet op gang komt. Wij weten wie hierbij moeten worden betrokken. Daarvoor hoef je niet allerlei dingen uit de kast te halen. Wij zien dat er goede initiatieven zijn. Als alle betrokkenen, ook degenen die verantwoordelijk zijn voor de financiering, met elkaar om de tafel gaan zitten en samen nagaan hoe een en ander beter kan worden vormgegeven, zijn wij al een hele stap verder. Ik mis keer op keer de urgentie. Vooral dat punt wil ik hier maken.

Mevrouw **Bruins Slot** (CDA): U zegt dus eigenlijk dat partijen als GGZ Nederland en NVvP, samen met de verzekeraars, zouden moeten nagaan welke innovatieve verbeteringen zij kunnen realiseren, niet alleen ten gunste van het kind, maar misschien ook ten gunste van de beroepsgroep. Begrijp ik dat goed?

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): In de 43 jaar dat ik op de wereld rondloop, heb ik veel inventiviteit gezien; dat is zeker. Sterker nog, de kracht van de mens is inventiviteit. Als je vindt dat kindermishandeling niet meer mag plaatsvinden, als je vindt dat mishandeling van 119 000 kinderen per jaar echt niet kan – dat aantal is zo groot als het inwonertal van Leiden; kunt u zich voorstellen dat u daar rondloopt en allemaal mishandelde kinderen voorbij ziet lopen? – dan moet je inventiever zijn en beter samenwerken. Als je vindt dat het kind centraal moet staan, dan ga je potdorie met elkaar om tafel om ervoor te zorgen dat het kind centraal komt te staan!

Mevrouw **Bruins Slot** (CDA): De CDA-fractie deelt natuurlijk de mening dat kindermishandeling vreselijk is. Het is niet voorstelbaar dat het aantal

mishandelde kinderen zo groot is als het inwonertal van Leiden. Bij samenwerking is het soms handig om mensen te pinpointen om hen daadwerkelijk om de tafel te krijgen, al snap ik dat u het breed houdt. Misschien kunnen wij de staatssecretaris een vraag meegeven: wie zouden de koppen bij elkaar moeten steken?

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Daar is de staatssecretaris voor ingehuurd! Ik zou zeggen: ga aan de slag!

Ik kom op de toepassing van de Signs of Safety. Het blijkt een succesvolle benadering om samen met de ouders een afdwingbaar en controleerbaar veiligheidsplan voor het kind op te stellen waarbij het eigen sociale netwerk actief wordt ingezet. Niet voor niets lopen alle professionals hiermee weg, van de Centra voor Jeugd en Gezin tot de Raad voor de Kinderbescherming. Wat doet de staatssecretaris? Zij gaat eerst twee jaar lang de boer op met allerlei ambassadeurs. Als ik het woord «ambassadeur» hoor, krijg ik sowieso al kriebels, want wij hebben al heel veel ambassadeurs voorbij zien komen. Zij moeten sympathie gaan opwekken. Ik dacht dat het een goed initiatief was dat meteen kon worden opgepakt. Waar zijn die ambassadeurs voor nodig? Waarom kan men hiermee niet meteen aan de slag? Is dit een gebrek aan goede wil of een gebrek aan geld? Dat is mij namelijk niet duidelijk. Ik overweeg hierover een motie in te dienen als dit initiatief niet snel wordt opgepakt.

Ik ga in op het actieplan. Het is een keurig overzicht van allerlei acties. Met vette letters heb ik erbij gezet: wat moet het opleveren? Wat zijn de doelstellingen? Maak dat nu eens helder! Waarop moeten wij toetsen? De ambassadeurs die de staatssecretaris inhuurt, moeten een en ander toch kunnen toetsen aan een aantal criteria?

Tot slot ga ik in op de meldcode. Ik begrijp dat daarvoor nog geen goed wettelijk kader is, waardoor alle gemeenten straks zelf het wiel moeten uitvinden. Er moet een goed juridisch kader komen om de meldcode vorm te geven zodat alle gemeenten straks overweg kunnen met de meldcode. Wij zijn groot voorstander van de meldcode, want deze zal heel wat verbeteren.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Voorzitter. Andere collega's hebben al veel dingen gezegd waarmee ik het eens ben. Toch is het belangrijk om steeds weer geconfronteerd te worden met gegevens over het aantal kinderen dat jaarlijks wordt mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt. Het is niet zomaar een probleem; het is een groot maatschappelijk probleem met ingrijpende en vaak levenslange gevolgen voor de slachtoffers. De cijfers zijn al genoemd. Gemiddeld zit in bijna elke schoolklas een kind dat is mishandeld, misbruikt of verwaarloosd. Ik vind het verschrikkelijk dat dit zich nog steeds voordoet. Het is altijd één kind te veel. Het kan toch niet zo zijn dat wij ons daarbij neerleggen? Als je de cijfers hoort, zou je verwachten dat alle alarmbellen gaan rinkelen. Helaas zien wij dat het actieplan van het kabinet vrijblijvendheid en terughoudendheid ademt. Iedereen wordt verantwoordelijk gesteld, behalve de bewindspersonen die daarvoor zijn ingehuurd. De staatssecretaris kijkt mij een beetje verbaasd aan, maar dat is mijn mening. Het is belangrijk dat dit probleem wordt aangepakt. Daarvoor moet je dan wel concrete voorstellen doen. Er staan wel te ondernemen acties in het actieplan, maar er staat niet bij wat deze gaan kosten, binnen welke termijn zij kunnen worden uitgevoerd en hoe de bewindspersoon daarop kan worden afgerekend.

Van de aanwezige commissieleden loop ik, denk ik, het langst mee in de Kamer. De Kamer heeft heel veel dingen voor elkaar gekregen, maar het is heel frustrerend om te zien dat jaar na jaar dezelfde punten terugkomen. Dat vind ik heel teleurstellend. Een voorbeeld is het diagnostisch centrum in Haarlem. In het jaar 2000 heb ik hierover al een motie ingediend. Vandaag zag ik een e-mail van Francien Lamers. Ik vind het bewonderenswaardig dat zij het volhoudt om, elke keer weer, het gesprek aan te gaan

met Kamerleden en maatschappelijke organisaties, via brieven en e-mails. Het is ontzettend belangrijk dat specialistische hulp wordt geregeld voor mishandelde kinderen. Van 23 000 kinderen is vastgesteld dat zij zijn mishandeld en specialistische zorg nodig hebben. Ik verwacht van het kabinet dat het deze zorg voor hen regelt. Wat wordt er echter gezegd? «Het is een belangrijk initiatief, wij gaan het volgen en wij gaan kijken hoe de pilot eruitziet; misschien gaan wij het daarna regelen.» Er ligt al een advies van de Gezondheidsraad waarin op basis van wetenschappelijke inzichten wordt geschreven dat het belangrijk is dat kinderen die slachtoffer zijn van kindermishandeling, adequaat worden behandeld. Eigenlijk laat het kabinet deze kinderen, van wie is vastgesteld dat zij zijn mishandeld, verwaarloosd of misbruikt, in de steek. Ik verwacht geen plan waarin wordt aangekondigd dat het «misschien» wordt geregeld en dat het belangrijk is. Dan heb ik het nog niet over de bezuiniging, want op dat vlak sluit ik mij gelijk aan bij collega's die pleiten voor meer geld. Ik heb daarvoor een motie ingediend. Ook ligt er al een amendement. Ik daag alle partijen die vandaag het belang van het kind vooropstellen uit om straks boter bij de vis te leveren. Daar ga ik het nu niet over hebben. Ik wil dat er een systeem met een landelijke dekking komt en dat er structurele hulp wordt geboden aan kinderen die slachtoffer zijn van mishandeling. Graag krijg ik op dit punt een concrete toezegging van de bewindspersonen.

Ik kom op de risicogroepen, de kwetsbare kinderen. Het kabinet heeft op dit punt een verantwoordelijkheid. In het hele actieplan wordt met geen woord gerept over gehandicapte kinderen. Hoeveel van de kinderen die zijn mishandeld, misbruikt of verwaarloosd zijn gehandicapt? Heeft de staatssecretaris daar een beeld van? Hoeveel meldingen zijn er? Dat zou ik graag willen weten. Er was een AO over verstandelijk gehandicapten gepland, maar dat gaat helaas niet door. Ik hoor graag van de staatssecretaris wat zij hiervan vindt. Hoe wordt er omgegaan met meldingen van mishandeling van gehandicapte kinderen? Hoe gaat de staatssecretaris ervoor zorgen dat er van deze mishandeling een melding komt, ook al zijn gehandicapte kinderen zelf vaak niet tot melden in staat?

Mevrouw **Bruins Slot** (CDA): Het CDA is blij dat het Meldpunt Ouderenmishandeling in de zorg van de IGZ ook is opengesteld voor gehandicapten. Dat is een heel belangrijke stap. Ik deel de mening van mijn collega van de PvdA; wij zitten op dezelfde lijn. Hoe kunnen wij meldingen vanuit de instelling en de organisatie faciliteren? Welke opvattingen heeft de PvdA daarover?

Mevrouw **Arib** (PvdA): Volgens het rapport waarover wij volgende week zouden spreken, moet gericht onderzoek plaatsvinden om informatie over seksueel misbruik en mishandeling van gehandicapte kinderen boven water te krijgen. Als wij beschikken over deze informatie, verwacht ik niet dat wij mensen alleen doorverwijzen naar het Meldpunt Ouderenmishandeling in de zorg, waar gehandicapten dan ook een beroep op kunnen doen, maar dan verwacht ik dat een laagdrempelige voorziening wordt gecreëerd zodat ouders, hulpverleners en andere mensen die iets verdachts zien – gehandicapte kinderen zullen immers niet zelf bellen – deze kunnen bellen.

Daarnaast vind ik dat op dit punt actiever moet worden opgetreden in het strafrecht. Daders die misbruik maken van gehandicapte kinderen of hen fysiek mishandelen, moeten worden aangepakt. Ook dat is een groot probleem. Je kunt zeggen dat je het ermee eens bent, maar de laatste jaren is er helaas weinig gedaan voor gehandicapte kinderen. Ik ben er heel blij om dat er extra geld is uitgetrokken voor het tegengaan van ouderenmishandeling, maar voor kindermishandeling wordt minder geld uitgetrokken dan voor ouderenmishandeling. Voor ouderenmishandeling is 7 mln. vrijgemaakt. De kosten verbonden aan het plan van aanpak van

kinder mishandeling bedragen ongeveer 1 mln. Dat staat niet in verhouding tot de omvang van het probleem.

De **voorzitter**: Ik hecht eraan om even aan de mensen in de zaal te vertellen dat het debat dat wij volgende week over gehandicapte kinderen zouden voeren, heeft moeten wijken voor een plenair debat. Voor de zuiverheid van de discussie is het belangrijk dat iedereen dat weet.

Mevrouw **Bruins Slot** (CDA): Dit kabinet zet de positie van gehandicapten juist op de agenda. Het wil daadwerkelijk maatregelen nemen. Mevrouw Arib geeft aan dat het op een aantal punten beter kan, maar dit kabinet gaat er wel mee aan de slag. Mevrouw Arib geeft in haar betoog een aantal stappen aan. De CDA-fractie meent dat preventie ook belangrijk is en dat daarin ook moet worden geïnvesteerd. Mevrouw Arib noemt repressie. Is zij het met mij eens dat ook preventie buitengewoon belangrijk is?

Mevrouw **Arib** (PvdA): Ik was nog niet klaar met mijn betoog. Ook in de vorige periode zijn er zaken gedaan, dankzij zowel de Kamer als het vorige kabinet. Zo was er een plan waarin staat dat gehandicapte kinderen voorrang moeten krijgen bij de hulpverlening. Als het CDA dezelfde mening is toegedaan als de PvdA, ben ik daar natuurlijk altijd blij mee. Ik hoop dat de partijen in de Kamer hierin gezamenlijk kunnen optrekken.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Ik heb het rapport over de gehandicapten gezien. De cijfers zijn ronduit schokkend. Ik kende ze al in grote lijnen, maar een en ander was op een aantal punten nog erger dan ik dacht. Het is gewoon hartstikke ernstig.

Zou het niet effectiever zijn om op een aantal natuurlijke momenten extra informatie te verschaffen? Ouders worden bijvoorbeeld door de verloskundige, de kraamverzorgster en het consultatiebureau al geïnformeerd over wat zij niet moeten doen. Moeten ouders met een gehandicapt kind op dit soort momenten niet nog eens extra op de kwetsbaarheid van hun kind worden gewezen, zodat zij tijdig met hun kind over dit soort dingen kunnen praten?

Mevrouw **Arib** (PvdA): In mijn betoog komt het belang van de jeugdgezondheidszorg ook aan de orde; daar kom ik straks op terug. Ik zal ingaan op de interruptie. Zorg aan kinderen die mishandeld zijn of aan kinderen met een gedragsstoornis of wat dan ook hoeft niet altijd geld te kosten. Dat kwam, gelukkig, ook tijdens de hoorzitting naar voren. Zowel de Kinderombudsman als Defence for Children en andere organisaties brachten naar voren dat niet alles hoeft te kosten. In Nederland hebben wij voorzieningen die goed zijn verankerd; daar kunnen wij trots op zijn. Bijna alle ouders gaan naar de verloskundige, de huisarts en de jeugdgezondheidszorg. Helaas wordt hun bezoek niet altijd voldoende benut. Het gaat niet alleen om wegen en meten, maar ook om het doorgeven van sociaal-emotionele signalen van kinderen. Daar horen de consultatiebureaus alert op te zijn. Ik heb al twee keer een motie ingediend aan het adres van de huidige minister van VWS – die motie is overigens door de Kamer aangenomen – met de strekking dat naast lichamelijke controle ook psychisch-sociale controle van kinderen noodzakelijk is.

TNO heeft onderzoek gedaan naar de rol van verloskundige zorg en kraamzorg. Wat heeft de staatssecretaris gedaan met het rapport van TNO over de rol van jeugdgezondheidszorg, kraamverzorgenden en verloskundigen?

Dan kom ik op het rapport dat deze week is verschenen, Kinderen in Tel, over kinderen in achterstandssituaties. Het kan toch niet zo zijn dat de

hulp aan kinderen die mishandeld zijn, afhankelijk is van de gemeente waarin zij wonen?

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Vindt mevrouw Arib niet dat wij heel erg moeten inzetten op informatie-overdracht op natuurlijke momenten? Dat kunnen wij onder andere doen in dit soort debatten, door informatie-overdracht bespreekbaar te maken waar deze nog niet plaatsvindt, al zal deze op veel plekken al wel plaatsvinden. Moeten wij er niet op inzetten dat de verloskundige, wijkverpleegkundige en medewerker van het consultatiebureau op heel natuurlijke momenten dit soort informatie overbrengen, in plaats van een heel nieuw stelsel op te richten?

Mevrouw **Arib** (PvdA): Ik heb niet voor een nieuw stelsel gepleit. Wat wij hebben, moet goed functioneren. Dat kan alleen als dit door de landelijke overheid wordt gestimuleerd. De beroepsgroepen moeten voorstellen voor richtlijnen doen. De te ondernemen actie moet niet afhankelijk zijn van degene die op dat moment werkt; er moeten duidelijke richtlijnen zijn voor de wijze waarop men moet handelen in bepaalde situaties waarin kinderen mishandeld of misbruikt worden.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Nu krijg ik toch wel de kriebels. Krijgen wij dan weer allemaal richtlijnen en moet naleving daarvan dan weer gecontroleerd worden? Kunnen wij niet met elkaar afspreken dat wij dit gewoon gaan doen, dat wij dit zullen uitdragen en dat wij mensen complimenteren die dit op een heel goede manier doen? Voordat je het weet, wordt het een bureaucratisch monstrem. Daar ben ik bang voor.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Het opstellen van richtlijnen vind ik absoluut geen bureaucratie; dat is professioneel handelen. Ik zou niet weten hoe mevrouw Van der Burg de verwezenlijking van haar uitspraak «wij moeten het doen» wil regelen. Een beroepsgroep heeft de plicht en verantwoordelijkheid om voor zijn eigen professionele handelen protocollen op te stellen voor de wijze waarop met bepaalde situaties wordt omgegaan. Dat gebeurt bij alles, ook voor bijvoorbeeld het omgaan met genitale verminking. Ook daarvoor zijn richtlijnen.

In het actieplan staat dat de Nationaal Rapporteur Mensenhandel de taak erbij krijgt om te rapporteren over kindermishandeling. Ik pleit ervoor dat wij een nationale rapporteur krijgen die rapporteert over huiselijk geweld en kindermishandeling. De Nationaal Rapporteur Mensenhandel heeft het al druk genoeg met alle slachtoffers van mensenhandel en gedwongen prostitutie. Dat weet de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie ook heel goed. Ik pleit dus voor de instelling van een nationaal rapporteur voor huiselijk geweld en kindermishandeling.

Mevrouw **Dille** (PVV): Voorzitter. De PVV schrok van de brief van de Kinderombudsman met informatie over het aantal mishandelde kinderen. Het aantal mishandelde kinderen is gestegen en niet zo'n beetje ook. In vier jaar tijd zijn er dik 10% meer mishandelde kinderen, en dat terwijl er een actieplan lag om kindermishandeling juist terug te dringen. Het is dus hoog tijd dat er nu echt actie wordt ondernomen. Daarom is er nu een nieuw actieplan, een plan waarin zeventien concrete acties worden uitgewerkt. De PVV is hierover erg tevreden. Zij kan zich vinden in de grote lijnen van het actieplan. Er zijn echter wel drie punten die mijn partij graag anders ziet. Ten eerste is dat de verplichte meldcode. De meldcode is een stap in de goede richting, maar gaat helaas niet ver genoeg. Op dit moment wordt van alle meldingen van kindermishandeling slechts 7% door professionals gedaan. Dit percentage kan en moet veel hoger komen te liggen. Daarom ziet de PVV het liefst dat de meldcode wordt vervangen door een meldplicht. Kindermishandeling is een heel kwalijke zaak. Een

vermoeden hiervan moet altijd worden gemeld: liever een foute melding dan geen melding. Hoe denkt de staatssecretaris daarover?

Ten tweede ziet de PVV graag op meer momenten een evaluatie van het actieplan. Het aantal meldingen van kindermishandeling is gestegen. Het is vijf voor twaalf. Pas na 2,5 jaar het nieuwe actieplan evalueren, is te laat. Wij willen een jaarlijkse evaluatie van het plan. Wij mogen nu niet verslappen. Graag krijg ik een reactie van de staatssecretaris op het idee van een jaarlijkse evaluatie.

Ten derde ziet mijn partij de inzet van het huisverbod voor de dader graag anders. Zij is groot voorstander van het huisverbod, maar zij vindt het van de zotte dat de gemeente en dus de belastingbetaler moet opdraaien voor de kosten van de tijdelijke opvang van de dader. Iemand die een kind mishandelt, mag van de PVV zelf zijn hotel betalen. Gaat de staatssecretaris dit regelen?

Ik kom op de preventie van het shakenbabysyndroom; dat is al eerder genoemd. TNO voert een onnodig lang en duur onderzoek uit naar het effect van de voorlichting. Wat mijn fractie betreft, stoppen wij hier gelijk mee. Een eenvoudige interventie door kraamverzorgers blijkt ontzettend effectief te zijn. Als de staatssecretaris daar dan nog voorlichting door de consultatiebureaus aan toevoegt, kan zij vanavond nog naar TNO bellen om te zeggen dat men daar de stekker uit het onderzoek kan trekken.

Graag krijg ik hierop een reactie van de staatssecretaris.

Het kabinet verdubbelt de inzet van de politie in de strijd tegen kinderporno. Dat is een grote stap in de goede richting. Dat het echter niet voldoende is, blijkt uit de conclusie van het Nationaal Rapport Mensenhandel. Daarin staat dat het ministerie van VWS de grote afwezige is in de strijd tegen kinderporno. De PVV wil graag van de staatssecretaris weten hoe zij tegen deze conclusie aankijkt en wat zij eraan gaat doen om de grote «aanwezige» te worden.

De PVV heeft in 2009 Kamervragen gesteld over kindermishandeling tijdens Koranlessen. Het kabinet heeft GGD Nederland destijds opdracht gegeven, een inventariserend onderzoek te doen naar kindermishandeling tijdens weekendonderwijs in moskeeën. Sindsdien hebben wij echter niets meer van dit onderzoek vernomen. Hoe staat het ermee? Kan de staatssecretaris toezeggen dat moskeeën waar kinderen worden mishandeld, per direct worden gesloten? Krijgt de verantwoordelijke imam dan een enkeltje naar de woestijn mee?

Mevrouw **Kooiman** (SP): Wij hebben al gesproken over de Forensische Polikliniek Kindermishandeling in Utrecht en het Kinder- en Jeugd Traumacentrum in Haarlem, die beide in financiële problemen verkeren. Hoewel iedereen anders denkt over de oplossing, vinden wij allemaal dat kinderen de juiste hulp moeten krijgen. Is mevrouw Dille net als de SP en andere fracties van mening dat er een garantie moet zijn dat kinderen worden geholpen, zowel in Haarlem als in Utrecht? Wij moeten dit niet laten afhangen van geneuzel tussen zorgverzekeraars. De staatssecretaris moet ervoor zorgen dat er goede hulp is voor deze kinderen.

Mevrouw **Dille** (PVV): Daarmee zijn wij het uiteraard eens. Wij willen echter wel nagaan hoe het mogelijk is dat het centrum in Haarlem wel problemen heeft en het centrum in Friesland niet. De verklaring dat een andere dbc wordt gebruikt, vind ik niet voldoende. Dan denk ik: hoe kan dat nu? Daar moeten wij goed naar kijken. Het klinkt heel simpel. Ik zou zeggen: ga dan ook die dbc gebruiken die men in Friesland gebruikt, dan ben je uit de problemen. Zo simpel kan het volgens mij echter niet zijn.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Dat komt omdat kinderen niet in een dbc'tje te passen zijn. Dat is het grootste probleem. Over het «hoe» kunnen wij later nog debatteren, maar ik hoop dat wij het erover eens zijn dat de hulp niet moet afhangen van geneuzel tussen zorgverzekeraars over het hoe en

waarom. Ik wil niet dat het Kinder- en Jeugd Traumacentrum in Haarlem begin januari de deuren moet sluiten voor kinderen of kinderen nee moet verkopen. Is de PVV het ermee eens dat wij moeten regelen dat deze kinderen hulp krijgen?

Mevrouw **Dille** (PVV): De PVV is het eens met hetgeen de collega van de VVD heeft gezegd. Wij zijn erg benieuwd naar het antwoord van de staatssecretarissen. Gezien het belang dat aan dit project wordt toegekend, kan ik mij niet voorstellen dat het centrum zal worden gesloten. Ik ben benieuwd naar het antwoord en wil dat graag eerst horen.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Dat vind ik jammer. «Ik kan het mij niet voorstellen» is geen garantie dat wij het hier en nu geregeld krijgen. Het is nu december. In januari staat mogelijk de helft van het personeel op straat. Ik wil vandaag de toezegging dat kinderen geen nee verkocht wordt als zij een behandeling nodig hebben. Ik kan mij niet voorstellen dat de PVV deze toezegging niet wil.

Mevrouw **Dille** (PVV): Voor ons staat het belang van het kind voorop. Dat geldt, denk ik, ook voor de staatssecretaris. Wij wachten haar antwoord dus even af.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie): Voorzitter. Ik vervang in dit debat mijn collega Wiegman, die niet aanwezig kon zijn. Ik kan helaas niet bij de tweede termijn aanwezig zijn, maar onze medewerkers zullen meeluis-teren naar de antwoorden van de staatssecretarissen. Ik heb wel het genoeg gehad dat ik in de vorige kabinetsperiode het onderwerp «jeugdzorg» in mijn portefeuille had; vandaar dat ik redelijk op de hoogte ben van de ontwikkelingen in de jeugdzorg en de kindermishandeling. Ik ben er een tijdje uit geweest, maar de cijfers die ik nu zie, zijn nog steeds even schokkend. Het aantal signaleringen is wel toegenomen. Bij de AMK's zijn er 68% meer signaleringen. Dat is verheugend om te zien. De feitelijke behandelingen en de acties volgend op de meldingen lopen echter niet synchroon met de toename van het aantal meldingen en het aantal slachtoffers vermindert niet; het zijn er 119 000. Er is nog een groot gat tussen het feit dat wij weten dat er 119 000 slachtoffers zijn en de actie die wij feitelijk ondernemen om dat aantal naar beneden te krijgen. Gemiddeld sterven er per week drie mensen aan huiselijk geweld of kindermishandeling. Dat zijn heel schokkende cijfers. Na verkeersongevallen is het doodsoorzaak nummer 2. Je zou bijna kunnen spreken van een landelijke epidemie. Het vorige kabinet had het onderwerp hoog op de agenda en dit kabinet heeft het ook hoog op de agenda. In het actieplan lees ik echter dat afname van het aantal van 119 000 nog jaren kan duren. Daaruit spreekt geen groot gevoel van urgentie. Dat zou ik wel graag willen zien. In het overzicht van de acties lees ik dat de multidisciplinaire aanpak van kindermishandeling moet worden ondersteund en dat er in de toekomst een bredere inzet moet komen. Dat zijn geen heel concrete teksten en ze corresponderen ook niet met de cijfers. In het actieplan staat dat wij moeten stimuleren dat de aanpak van kindermishandeling bij relevante opleidingen tot onderdeel van het curriculum wordt gemaakt. Dat moeten wij niet stimuleren, maar verplicht stellen. Het gebeurt veel te weinig – hierover spreken wij ook al jarenlang – dat dit een vast onderdeel van het curriculum is van degenen die straks met kinderen gaan werken. Waarom staat er in het actieplan slechts «stimuleren» en niet «verplicht stellen»? Zo kan ik nog een aantal punten uit het actieplan doornemen. Gezien het grote probleem waarmee wij te maken hebben, mag het echt een stuk concreter, met een deadline, een tijdsplan, erbij.

De twee multidisciplinaire instellingen krijgen te maken met een bezuiniging, terwijl het kabinet voorstaat om veel meer te doen aan het multidisciplinaire karakter. Dat kan ik niet met elkaar rijmen. Hiervoor was er de RAAK-aanpak, waarbij werd ingezet op regionale samenwerking. De samenwerking op regionaal niveau is wel verbeterd, maar wij zien nog steeds dezelfde aantallen. Hoe kan het dat de RAAK-aanpak, die zo groots is gelanceerd en die door het veld is omarmd, geen concrete verbeteringen heeft opgeleverd in de loop der jaren? Ik begrijp ook wel dat menselijk gedrag heel moeilijk te veranderen is, maar wij spreken hier over een gigantisch probleem. Het was een prioriteit van het vorige kabinet en het is een prioriteit van dit kabinet. Dan moeten er toch sneller resultaten worden geboekt? Het gaat om de veiligheid van kinderen op de plek waar zij zich het meest veilig zouden moeten voelen, namelijk in het gezin. Voor hen blijkt de onveiligheid daar echter het grootst te zijn. Eerder hebben wij gesproken over de Deltamethode. De caseload moet naar beneden. Het is belangrijk om de gezinsvoogdij en de financiering daarvan in stand te houden.

De ChristenUnie vraagt aandacht voor het sociale vangnet. Het hoeft niet altijd een professional te zijn die kindermishandeling meldt. Ik schrik wel van het lage aantal professionals dat betrokken is bij de strijd tegen kindermishandeling. In hoeverre wordt het sociale vangnet van familieleden en vrienden ingezet? Wij hebben eerder een amendement ingediend, dat is aangenomen, over het verplichte kader van de Eigen Kracht-conferenties. Daarnaast zou moeten worden gekeken voordat wordt overgegaan tot uithuisplaatsing. Wat is de verbinding met de Eigen Kracht-conferenties?

Ik kom op de IGZ. Zij moet meer aandacht hebben voor en toezicht houden op het personeel bij de AMK's. Ik ben blij dat het toezicht wordt verscherpt. Hebben de medewerkers van de AMK's nu al een voldoende en gepast opleidingsniveau voor het registreren van kindermishandeling? Is voor het goed signaleren van kindermishandeling geen medische opleiding of betrokkenheid nodig? In het inspectierapport over het AMK is een aantal aanbevelingen gedaan. In hoeverre zijn deze daadwerkelijk uitgevoerd? Is de koppeling aan de melder bijvoorbeeld goed op de rit gezet?

Ik ga in op de meldcode voor kindermishandeling. Verblijf in een asielzoekerscentrum kan een risicofactor zijn. Is het niet het overwegen waard om ook bij de asielzoekerscentra over te gaan tot het instellen van een meldcode?

Ik vraag aandacht voor de BES-eilanden. Moeten wij voor deze eilanden niet ook een meldcode voor kindermishandeling instellen?

De staatssecretaris van Justitie heeft vorige maand besloten dat de vog's aan bepaalde vrijwilligersgroepen gratis kunnen worden aangeboden.

Kan dit ook gelden voor kerkelijke vrijwilligers die in de jeugdsector werken? Zij lopen nu nog aan tegen een betaling voor hun vog-aanvraag. Kan de staatssecretaris hier welwillend naar kijken?

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Voorzitter. Ik dank de Kamerleden voor hun inbreng. Velen van hen zijn al lang ambassadeur voor dit onderwerp; zij hebben er jarenlang aan getrokken en tegen aangeduwd. Dat blijkt ook uit de passie waarmee de inbreng wordt gegeven. Er is veel onderzoek gedaan op dit terrein. De afgelopen jaren is heel veel in kaart gebracht. Toch staat er een kil getal van 119 000. Namens het kabinet hebben staatssecretaris Teeven en ik een plan van aanpak gepresenteerd. Dat heeft een andere cadans dan sommige Kamerleden verwacht zouden hebben. Kindermishandeling is een symptoom in de samenleving dat alleen door mensen kan worden bestreden. Alleen door het gedrag van mensen kan hierin iets veranderen: mensen die in de gaten houden hoe het met een kind gaat, ook als dat kind niet hun eigen kind is, mensen die opletten hoe het gaat met de

kinderen in de klas en de kinderen die zij op straat zien lopen, mensen die optreden als zij zien dat een kind de hele tijd maar alleen staat op het schoolplein, mensen die iets doen als zij bij de burens op een raar moment geluiden horen. Wij spreken over een samenlevingsbrede aanpak. Van overheidswege kunnen wij bepaalde middelen aanwenden, maar wij hebben toch ambassadeurs nodig. Zij zijn nodig om dit onderwerp op de agenda te zetten en het iedere keer onder de aandacht te brengen. Gelukkig hebben wij die ambassadeurs ook. Achter het plan van aanpak, dat kort is weergegeven in de notitie, ligt een hele wereld van initiatieven en energie, van de private sector en het veld. De aanpak hangt niet alleen af van wat de overheid hierover op papier zet.

Niet alleen maken wij gebruik van de middelen en mogelijkheden die in het plan van aanpak van het vorige kabinet al werden voorgesteld, maar ook wordt het jeugdstelsel gewijzigd. Dat is een van de grootste toevoegingen op dit moment. Decentralisaties maken dat de gemeenten, de overheid die het dichtst bij de burger staat, meer mogelijkheden en middelen krijgen om na te gaan wat er aan de hand is. Een heel groot onderdeel van vooral de preventie van kindermishandeling zal door de structuurwijziging van de overheidsverantwoordelijkheden worden gefaciliteerd. Dat staat ook in dit plan van aanpak, al wordt het nauwelijks beschreven. Je moet je voorstellen dat de toename enorm is: de inzet van 418 gemeenten, die veel dichterbij de mensen staan, zal ertoe bijdragen dat de menselijke maat achter de getallen veel meer tevoorschijn zal komen.

Laat ik beginnen met een aantal werkelijkheden die als een paal boven water staan. De ketenaanpak is onbetwist, dus daar ga ik niet meer op in. Mevrouw Koşer Kaya, spierwit om de neus door een hele nacht doorbatteren, heeft met veel passie gevraagd: hoe kan dit nu? Wij weten dat er samengewerkt moet worden. Hoe kan het nu dat dit iedere keer weer op papier moet worden gezet? Die frustratie deel ik, maar ik zie dat het een werkelijkheid is. Voor de samenwerking ontschotten wij, deels door de stelselwijziging. Daardoor kunnen individuen een probleem niet meer over de schutting gooien, want schuttingen zijn niet alleen financiële compartimenten, maar ook schuttingen. De multidisciplinaire centra in Haarlem en Leeuwarden gaan in januari van start. Er zal worden onderzocht wat maakt dat er wel of niet kan worden samengewerkt. Al elf jaar lang is er van alles op papier gezet, maar waarom werkte dat nu niet in de praktijk? In Haarlem werkt het wel. Daar is de bereidheid, daar zijn de mogelijkheden. Wij willen dit onderzoeken. De pilot is nog geen best practice in Nederland. Het is een best practice uit de Verenigde Staten. Wij hebben twee jaar uitgetrokken voor de pilot in Haarlem omdat wij de werkwijze van Haarlem onderbouwd willen overbrengen aan alle andere plekken. Om die reden stonden die data er. Ik ga straks nog veel verder in op het centrum in Haarlem, dus please, hear me out.

Het taboe op kindermishandeling moet worden doorbroken; dat staat als een paal boven water. Kindermishandeling is beschamend en mensen zijn schuchter om erover te praten; dat blijkt uit alle rapporten. Men is schuchter om een moeder hierover op het schoolplein aan te spreken. Die schuchterheid pakken wij grootschalig aan met een heleboel verschillende middelen. Welke middelen dat zijn, kunnen de commissieleden in het actieplan nalezen. Bij de beantwoording van de individuele vragen zal ik hierop ook ingaan. Wij hebben ook zicht op de risicogroepen. Bepaalde groepen lopen veel meer kans om mishandeld te worden dan andere. De «erfelijkheid» van mishandeling, als ik het zo mag zeggen, namelijk dat een mishandeld kind dit gedrag later als de norm of als een ingebakken gewoonte ook tegenover de eigen kinderen vertoont, is groot. Wij zullen voortborduren op de kennis die is verworven in de afgelopen onderzoeken.

Het actieplan is dunner dan de vele onderzoeken omdat de onderzoeken allemaal die kant op wijzen. Om het onderwerp op de agenda te houden,

moeten wij de handen in elkaar slaan om ervoor te zorgen dat wij twee dingen bereiken: dat de awareness gelijk blijft en dat er vaker melding wordt gedaan. Daardoor zou het getal dat het aantal gevallen van kindermishandeling weergeeft, kunnen stijgen. Wij willen echter dat kindermishandeling minder voorkomt door de voorlichting die wij geven en door onze aanpak. Daardoor zou dit getal kunnen en moeten dalen. Het getal is nu 119 000. Ik weet echter niet welke oplossing ieder van die 119 000 kinderen nodig heeft. Dat wil ik laten onderzoeken. Er wordt een heel brede definitie gehanteerd. Ik weet dus eigenlijk niet voor welke kinderen de centra in Haarlem en Leeuwarden onmiddellijk in actie zouden moeten komen. Wij weten niet precies – daardoor is Haarlem gedupeerd geraakt – wat wij een aanpassingsstoornis of een posttraumatische stressstoornis moeten noemen. Ik wil een onderzoeksteam kernvragen verzoeken om dit belangrijke onderzoek uit te voeren. Waar ligt de grens tussen onmiddellijke actie en voorlichting? Iedere keer dat wij een stap vooruit zetten, roepen wij weer vragen op.

De commissieleden hebben allemaal vragen gesteld over het Kinder- en Jeugdtraumacentrum in Haarlem. Wat is er in Haarlem aan de hand? Er zijn twee heel belangrijke pilots. In de Verenigde Staten is op een gegeven moment «de dollar gevallen», om het zo maar te zeggen, toen een kind dat voor de zeventiende keer dezelfde vragen moest beantwoorden, tegen de onderzoeker zei: «Why don't you grown-ups talk to each other?» Dat is het beginpunt geweest van deze aanpaksmethodiek: dat de grote mensen zich schamen omdat zij dat toch al getraumatiseerde kind het verhaal iedere keer opnieuw laten vertellen. In Haarlem en Leeuwarden wordt de informatie gedeeld. De kar wordt getrokken door één persoon, in plaats van door meerdere mensen naast elkaar; er wordt één plan voor het kind gemaakt en er wordt meteen actie ondernomen. Het lijkt logisch. Het is nodig om dit te doen. Wat is er in Haarlem gebeurd? Er zijn twee mogelijkheden – dat hebben sommige commissieleden zelf al gezegd – om een kind te indiceren: een aanpassingsstoornis of een posttraumatische stressstoornis. Bij kindermishandeling waarop wij onmiddellijk actie willen, spreken wij van een posttraumatische stressstoornis. Veel centra hebben die indicatie gebruikt. Ongelukkigerwijs blijkt in Haarlem, tegelijk met de ingrepen van de minister op een andere insteek, een indicatie te zijn gebruikt waardoor die dbc vervalt. Dat is op macroniveau. Toen ik dat vorige week maandag tegenkwam, dacht ik: dit is een complicatie die ik glad moet strijken. Wat is er aan de hand? Op macroniveau is er reservegeld ingezet voor een deel van de dbc aanpassingsstoornis, zodat de groep die echt niet zonder die hulp kan, onder een dbc kan vallen die wel in de Zorgverzekeringswet blijft. Dat is een macrogetal; op het niveau van de minister gaat het over vele miljoenen.

Dat gegeven zou door de verzekeraar moeten worden doorvertaald naar het individuele centrum in Haarlem. Het centrum in Haarlem en de verzekeraar moeten dat met elkaar oplossen. Ik heb het verhaal van het Kinder- en Jeugdtraumacentrum in Haarlem gehoord. Voor zover ik weet, heb ik het redelijk in kaart. Ik heb het verhaal van de verzekeraar nog niet gehoord. Ik kan niet in de verantwoordelijkheid van anderen treden. Ik kan wel de verzekeraar uitnodigen – dat zal ik zeker doen – om mij uit te leggen wat er aan de hand is. Ik vind dit een heel belangrijk onderwerp, want ik heb dat centrum in Haarlem geopend. Ik wil graag horen wat de gedachtegang van de verzekeraar is en wat zijn overwegingen en mogelijkheden zijn. Ik wil hier benadrukken dat de centra in Haarlem en Leeuwarden vooroplopen in iets wat wij landelijk willen verwezenlijken. De aanpak waarvoor in Haarlem en Leeuwarden een pilot is gestart, willen wij immers landelijk kunnen aanbieden. Daarover zijn ook veel vragen gesteld. De aanpak hoeft niet in één bepaalde vorm gegoten te zijn – dat hoeft van mij niet – maar de ketenaanpak is best practice. Daarmee heb ik dus ook haast.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Ik heb begrepen dat de verzekeraar heeft gezegd: sorry, het is een bezuiniging van minister Schippers; daar kunnen wij niets aan doen; wij betalen het tekort op het budget voor de aanpassingsstoornis niet. Als dit het antwoord van de verzekeraar blijft, kan de staatssecretaris dan toch garanderen dat alle kinderen die hulp nodig hebben, nog kunnen worden geholpen in 2012? Dat is, denk ik, de belangrijkste vraag die wij allemaal hebben.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Ik begrijp de vraag, maar ik zal hem niet zo kort door de bocht beantwoorden als mevrouw Kooiman misschien zou willen. Ik ga in gesprek met de verzekeraar. Er is mij heel veel aan gelegen dat ik deze pilot draaiende kan houden. Ik wil precies weten wat er aan de hand is voordat ik uitspraken doe die bepaalde verwachtingen wekken.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Ik vind het ook een beetje kort door de bocht om kinderen niet de behandeling te geven die zij nodig hebben. Ik vraag de staatssecretaris om een garantie dat die kinderen worden geholpen; het maakt mij niet uit hoe dat geregeld wordt. Het maakt mij niet uit of de zorgverzekeraar of de staatssecretaris betaalt, als deze kinderen maar de hulp krijgen die zij nodig hebben. Dat is wat allen hier aan tafel willen. Geeft de staatssecretaris die garantie, ja of nee?

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Ik ga in gesprek met de verzekeraar. Ik ben er nog helemaal niet van overtuigd dat die kinderen per 1 januari geen zorg meer zouden krijgen. Er is natuurlijk een zorgplicht. Voordat ik suggestieve vragen beantwoord, wil ik echter eerst meer weten. De inzet is wel dat die kinderen de benodigde hulp krijgen en dat de pilot wordt verwezenlijkt.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Een inzet is niet hetzelfde als een garantie. Ik zie geen andere oplossing dan dat de PvdA en de SP een amendement indienen waarmee wij zelf wel het geld regelen. Dat is dan een steuntje in de rug van de staatssecretaris. Mocht er in de tussentijd een oplossing komen, dan is dat hartstikke mooi.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Dat is geen oplossing. Wij praten hier over een structurele zaak waarbij incidenteel iets verkeerd is gegaan. De betrokken partijen zouden daar in principe uit moeten kunnen komen. Het zou verkeerd zijn om alle verantwoordelijkheid plotseling weer bij een bewindspersoon te leggen – en nog de verkeerde bewindspersoon ook – want de partijen kunnen daar heel goed met elkaar uit komen. Ik ga eerst luisteren en ik ga ervan uit dat dit wordt opgelost.

Mevrouw **Bruins Slot** (CDA): De staatssecretaris zei net dat deze vorm van psychosociale hulp voor kinderen kan worden weggeschreven op zowel een dbc aanpassingsstoornis als een dbc PTSS. Met deze pakketwijziging kan de zorg voor de kinderen dus in principe worden gegarandeerd via de dbc PTSS. Het is feitelijk een uitvoeringsvraagstuk tussen de instelling en de verzekeraar. Heb ik dat goed begrepen? Dat kinderen de benodigde zorg en behandeling kunnen krijgen, blijft dus gegarandeerd met de dbc PTSS?

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Die theorie heb ik ook, maar ik wil eerst van de verzekeraar zelf horen of dit klopt. De commotie over dit onderwerp is zo groot geweest, dat ik graag beide kanten van het verhaal in kaart wil hebben. Ik wil ook zelf een aantal prangende vragen stellen aan de verzekeraar. Van een aantal problemen vinden wij, door de ernst en de omvang ervan, dat het echt niet kan dat

kinderen daarvoor geen hulp krijgen. Ik ga ervan uit dat deze problemen worden gekwalificeerd als problemen die vallen onder de dbc die in de verzekering blijft, maar ik wil dat de verzekeraar goed vragen. Ik zal de Kamer zeker informeren zodra ik dat gesprek heb gevoerd. Ik ga echter niet een verantwoordelijkheid die heel goed door het veld wordt genomen, terugnemen. Partijen moeten hierover met elkaar in gesprek gaan, anders word ik voor ieder politiek item over effecten van maatregelen van andere bewindspersonen ook naar de Kamer geroepen. Daar moeten wij niet aan beginnen.

Mevrouw **Bruins Slot** (CDA): De CDA-fractie vindt het prima dat de staatssecretaris de Kamer een brief zal sturen. Onze vraag gold echter niet alleen het centrum in Haarlem, maar ook allerlei andere instellingen in Nederland die de afgelopen jaren de dbc aanpassingsstoornis voor deze specifieke groep kinderen hebben gebruikt. Mogen zij voor deze specifieke groep voortaan ook de dbc PTSS gebruiken? Anders krijgen wij natuurlijk veel meer signalen van andere instellingen dat dit probleem zich voordoet.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Dat denk ik ook, maar dat vind ik erg onaardig tegenover het centrum in Haarlem. Ik denk dat iedereen alle ruimte moet krijgen om te vertellen waarom vanuit een bepaalde visie aanpassingsstoornis minder stigmatiserend werd gevonden. Daar zijn redenen voor. Op dit vlak is iets gebeurd waardoor drie bewegingen in het veld elkaar met donderend geweld zijn tegengekomen, met als nadeel dat er een vervelend bedrag aan kleeft. De overlap tussen de bewegingen moeten wij kunnen oplossen.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Het is mooi dat de staatssecretaris met anderen om de tafel gaat zitten om dit op te lossen. Die toezegging heeft zij gedaan en daaraan zal ik haar ook houden. Zij gaf net aan dat zij nog twee jaar wil wachten om te bezien of het concept van Haarlem en Leeuwarden goed werkt. Heb ik dat goed begrepen? Zo niet, dan kan zij mij corrigeren. Volgens mij is dit echter al een beproefd Amerikaans concept. Uit onderzoeken is al gebleken dat het werkt. Ik zie niet in waarom wij deze aanpak niet gelijk overal kunnen inzetten. Waarom zouden wij twee jaar moeten wachten? Kan de staatssecretaris mij dat uitleggen?

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Ten eerste kunnen andere gemeenten op hun niveau gaan samenwerken volgens hetzelfde plan. Niemand wordt belemmerd om dergelijke vooruitstrevende stappen te zetten. Het centrum in Haarlem heeft zich door de Verenigde Staten laten inspireren. Er zijn echter gigantische verschillen tussen het Amerikaanse en het Nederlandse systeem. Je kunt niet zomaar iets wat elders werkt, hier naartoe transponeren. Dit voorbeeld spreekt ons zo aan, dat wij het graag landelijk willen uitrollen. Dat vergt echter een zekere onderbouwing.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Natuurlijk, er zullen altijd verschillen zijn tussen acties in Nederland en in andere landen, maar wij hebben, zowel in Haarlem als in Leeuwarden, gezien dat het systeem hier ook werkt. Laat ik mijn vraag dus anders stellen. Leidt het niet tot snellere actie als de staatssecretaris met bijvoorbeeld de VNG om tafel gaat en haar hierop alert maakt? Dan kan worden nagegaan of dit systeem kan worden opgestart. Ik weet niet bij wie de staatssecretaris het verder kan neerleggen, maar het gaat erom dat alle gemeenten dit kunnen oppakken.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Het onderzoek is nog niet gestart. Het onderzoek betreft een financieel onderbouwde aanpak in

een bepaalde periode om na te gaan of er bij kinderen die te maken hebben met een problematiek van een bepaalde omvang, verschillen zijn in de uitkomsten. Het onderzoek moet nog beginnen. Ik kan niet anders dan dat herhalen. Dat laat onverlet dat ik in de gesprekken over de decentralisatie van de jeugdzorg op alle mogelijke manieren kan benadrukken dat wij deze best practice aan het uitproberen zijn en dat daarvan al kan worden geleerd. Wij hoeven niet twee jaar niets te doen.

Mevrouw **Arib** (PvdA): De staatssecretaris begon goed, maar eindigde met opmerkingen die kenmerkend zijn voor de aanpak van kindermishandeling, namelijk dat iedereen kindermishandeling verschrikkelijk vindt, dat deze gevolgen heeft en dat deze een halt moet worden toegeeroepen. Als het er echter op aankomt ... Nu is het aan de gemeenten en gaat de staatssecretaris met de zorgverzekeraar overleggen en dan krijgen wij een briefje. De staatssecretaris heeft de plicht om adequate zorg voor kinderen te regelen. Dat is een overheidstaak. Zij kan zich niet verschuilen achter gemeenten en zorgverzekeraars. Als de staatssecretaris het echt een ernstig probleem vindt, kan zij toch zeggen dat zij het gaat regelen? Wat zegt zij tegen de 23 000 kinderen van wie is vastgesteld dat zij mishandeld zijn? Moeten zij op dat briefje wachten, terwijl de staatssecretaris uitzoekt wat er in Haarlem aan de hand is? Krijgen zij daarna pas hulp?

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Hoe ga ik op dit niveau van vragen in?

Mevrouw **Arib** (PvdA): Hoezo? Dit niveau?

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Ik geef antwoord op een vraag van de Tweede Kamer die net aan mij gesteld is. Er is gevraagd wat ik op dit moment doe. Ik doe een voorstel en dat zal ik schriftelijk aan de Kamer doen toekomen. Het is niet zo dat die 23 000 kinderen geen zorg krijgen. Daar is helemaal geen sprake van. Er is een praktisch uitvoeringsprobleem met een aantal overheidsmaatregelen waarmee ik heel indirect een lijn heb. Ik neem die lijn juist heel voortvarend op om te bekijken of ik die glad kan strijken. Er zijn nu eenmaal bepaalde verhoudingen tussen overheden en bestuursorganen. Het is absoluut niet ten voordele van de oplossing als iedereen plotseling gedreven door emoties de lijnen gaat doorkruisen. Waar ik mogelijkheden heb, zet ik die ten volle en met passie in. Ik ga echter absoluut geen dingen doen die anderen zouden moeten oplossen. Daar is namelijk geen goed resultaat van te verwachten.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Ik volg het niet meer. Ik begrijp helemaal niet wat de staatssecretaris bedoelt met «op dit niveau». Ik weet niet welk niveau zij verwacht. De staatssecretaris zegt dat kinderen wel degelijk zorg krijgen, maar welke zorg krijgen mishandelde en misbruikte kinderen op dit moment? Kan de staatssecretaris ook zeggen dat het gaat om adequate zorg? Is de zorg die zij krijgen effectief?

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Mevrouw Arib vraagt naar de stand van zaken. Het is niet zo dat er nu een volstrekt onbemand jeugdinstel is. Het is niet zo dat er niets gebeurt op de AMK's. Het is niet zo dat de 100 000 vrijwilligers van Slachtofferhulp Nederland niets doen tot het actieplan van de overheid door hen gelezen is. Wij hebben een groot jeugdinstel. We hebben daar in de afgelopen tien jaar verfijningen in aangebracht en we hebben een actieplan. Dat gaat niet van de ene op de andere dag. Zoiets moet groeien. Daar zet iedereen zich voor in. Dat betekent dat we nu een stap vooruit zetten.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Dat is geen antwoord. Ik vroeg of de staatssecretaris informatie kan geven over de hulp die volgens haar beschikbaar is.

Welk type hulp is dat? Werkt het ook? Worden die kinderen daadwerkelijk geholpen? Wordt er iets gedaan met die meldingen en adviezen? Heeft het resultaten? Kan de staatssecretaris daarop ingaan?

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Kinderen die worden aangemeld en de diagnose posttraumatische stressstoornis krijgen, komen onverkort in aanmerking voor precies het aanbod waarover we het net hadden. In Haarlem hebben we te maken met een voortvloeiende uit een nieuw regelsysteem en met onduidelijkheid over de vraag welke diagnose men kon gebruiken. Dat gebeurt iedere keer als je aan het zorgstelsel sleutelt. Dat betekent dat het moet worden opgelost. Het heeft echter niets te maken met een ander aanbod dat de kinderen zouden krijgen of een tekort dat opeens zou ontstaan. Die dingen zijn onveranderd.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Ik heb nog een vraag tot slot.

De **voorzitter**: Nee, uw vorige vraag was al de slotvraag.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Maar ik heb geen antwoord gekregen.

De **voorzitter**: Jawel, maar misschien is het geen bevredigend antwoord. U hebt driemaal een vraag kunnen stellen. Mevrouw Dille mag nog een vraag stellen, maar gelet op de tijd sta ik iedereen drie interrupties toe. Anders kan niet iedereen aan het woord komen.

Mevrouw **Dille** (PVV): Ik wil nog even terugkomen op die 23 000 kinderen. Heb ik het goed begrepen dat dit de kinderen zijn die hulp nodig hebben? Voor al die 23 000 is toch niet dezelfde hulp nodig? Die schijn wordt hier een beetje gewekt; alsof zij allemaal naar die multidisciplinaire centra moeten. Zo is het natuurlijk niet.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Nee, zo is het inderdaad niet.

Dan kom ik op de individuele vragen. Mevrouw Van der Burg hield een pleidooi om alles op alles te zetten om onkunde tegemoet te treden. Dat zeg ik haar graag na. Ze vroeg wat we doen inzake kindermishandeling in het curriculum van de relevante opleidingen. Zij weet dat ik niet ga over de individuele curricula omdat de beroepsgroepen daarover gaan. Voor een deel kan zij de antwoorden terugvinden in de brief die ik over de kwaliteit van het nieuwe jeugdzorgstelsel zal schrijven. Daar kunnen we ook maandag tijdens het WGO over doorspreken. Voor beroepen buiten de jeugdzorg ben ik in overleg met de KNMG en de beroepsgroepen van de verloskundigen, die hierin ontzettend belangrijk zijn, om te bekijken wat er is toegevoegd aan de curricula sinds 2007. Toen is er een grote prikkel gegeven. De uitkomsten van hun vorderingen leg ik voor aan de experts inzake kindermishandeling. Zo kunnen we bekijken welke toevoegingen we nog kunnen doen. Daar hebben we aan het begin van het komende jaar een expertbijeenkomst over.

Mevrouw Arib heeft aangegeven dat uit veel van de onderzoeken blijkt dat je bij de kerndisciplines moet zijn. Dat zijn de verloskundigen, de kraamzorg en de jeugdgezondheidscentra. Die instrumenten zijn het meest dichtbij om ervoor te zorgen dat bijvoorbeeld een fenomeen als het shakenbabysyndroom onder de aandacht komt. Er is een aantal inhoudelijke wetenswaardigheden, bijvoorbeeld over het shakenbabysyndroom, maar er is ook andere informatie die wij via die professionals heel nadrukkelijk moeten kanaliseren. Ik bekijk welk deel ik daarvan kan meenemen in het basisgezondheidszorgpakket. Dat is het pakket dat alle Centra voor Jeugd en Gezin identiek moeten aanbieden. Ik bekijk ook welk deel ik kan overlaten aan de individuele gemeenten die dat passend bij

hun burgers moeten invullen. Daar ben ik mee bezig. Het staat als een paal boven water dat het shakenbabysyndroom daarbij moet horen. Er is gevraagd de stekker uit het onderzoek van TNO te trekken. Ik had het graag gedaan, maar het onderzoek is net afgerond. De stekker eruit trekken is dus een loos gebaar. Ik denk dat mevrouw Dille bedoelde dat we niet overal onderzoek naar moeten doen, maar dat we aan de slag moeten. Bij dezen heb ik uitgelegd hoe ik met bijvoorbeeld het shakenbabysyndroom aan de slag wil.

Mevrouw **Bruins Slot** (CDA): Dat biedt mij gelijk een haakje. De CDA-fractie vroeg of de voorlichting over het shakenbabysyndroom en het geweldloos opvoeden over alle regio's kan worden uitgerold. Hoor ik de staatssecretaris nu zeggen dat zij zal bekijken hoe de voorlichting over het shakenbabysyndroom en het geweldloos opvoeden onderdeel kan worden van het basisgezondheidszorgpakket? Wordt daarmee geborgd dat elk CJG daar in de toekomst kennis van heeft?

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Ja, dat hebt u mij horen zeggen. Ik heb namelijk nu een basisgezondheidszorgpakket dat met name qua vaccinaties wordt aangepast al naar gelang je een bepaalde bacterie wel of niet in de kinkhoestprik moet doen. Door het naar de CJG's te kanaliseren wil ik recht doen aan het belang van de onderzoeken die we nu steeds binnenkrijgen.

Mevrouw **Bruins Slot** (CDA): Dat is geweldig. Wanneer verwacht de staatssecretaris de Kamer daar meer duidelijkheid over te geven?

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Ik stel me voor dat ik alles in één brief over kindermishandeling probeer onder te brengen. Ik denk dat ik die begin februari kan sturen.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Ik wil even ingaan op de rol van de jeugdgezondheidszorg. Ik heb ook het belang van signaleren door verloskundigen en kraamzorg aangegeven. Zij komen in thuisituaties. Er ligt al een onderzoek van TNO over vroegsignalering. Wat is daarmee gebeurd? Er was een pilot en vervolgens zou het breed worden ingevoerd. Volgens mij gaat het om een onderzoek uit 2008.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Dit is wat er mee gebeurt.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Maar u had het alleen over het shakenbabysyndroom.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Dat heb ik genoemd omdat dat voorbeeld door enkele woordvoerders is ingebracht. We hebben het echter heel nadrukkelijk gehad over het punt van mevrouw Van der Burg, namelijk de expertise die absoluut niet verloren mag gaan. Het gaat om de bewezen buitengewoon belangrijke preventieve maatregelen, dus ook die uit het onderzoek van TNO. Ik heb echter een enorme stapel onderzoeken met aanbevelingen liggen en die wil ik allemaal bekeken hebben.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Ik ga ervan uit dat de staatssecretaris die niet alleen bekijkt, maar er ook iets mee doet.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Volgens mij heb ik net gezegd hoe ik daar iets mee wil doen, juist ook met dit onderzoek. Mevrouw Van der Burg sprak over het ouderprotocol Haaglanden. Dat is een effectief instrument. Ik neem het als best practice op in de toolkit voor

de meldcode. Daar heeft het dan zijn eigen specifieke plek. Ik voeg er een ambassadeur aan toe om het onder de aandacht te brengen. Als je iets opneemt op papier wil dat namelijk nog niet zeggen dat het echt onder de aandacht wordt gebracht. Het is een toevoeging die ik wil doen om ervoor te zorgen dat dingen worden uitgelegd en gepropageerd. Ik kom dus op twee manieren tegemoet aan het verzoek om dit protocol hoog op het schild te hijsen.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Dank voor deze eerste stap. Het ouderprotocol Haaglanden krijgt dus een plek als best practice. We weten dat het hartstikke effectief is. In de sectoren die ik noemde, hebben we een probleem. Kunnen we desnoods een protocol van de IGZ, dat zo goed gewerkt heeft bij de ziekenhuizen, toevoegen voor de sectoren die ik net heb genoemd? Het is toch zonde om niets te doen met zulke gerichte meldingen waardoor je kinderen kunt helpen? De staatssecretaris maakt mij heel gelukkig als zij dit toezegt.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Dat doen we.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Top!

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Dan kom ik op de informatie-uitwisseling tussen de medische sector en de jeugdzorg. De beroepsgroep van psychiaters heeft in november een handreiking kindermishandeling gepresenteerd. Dan gaat het niet alleen om de kinderen die in behandeling zijn bij de psychiater, maar ook om de ouders die mogelijk kinderen hebben. De IGZ gaat toetsen wat er met die handreiking gebeurt. Ik denk dat dit een heel belangrijke oplossing is voor deze missing link. De IGZ doet daar onderzoek naar in 2012 en zal kijken naar de samenwerkingsafspraken. Dat krijg ik in de tweede helft van het jaar terug.

Mevrouw Van der Burg en mevrouw Bruins Slot vroegen of wij bereid zijn het AMK en de steunpunten voor huiselijk geweld samen te voegen. Dat hebben we met het creëren van één loket eigenlijk al gedaan. Over de samenwerking staat het een en ander in het wetsvoorstel over de meldcode opgenomen. Welke vorm het zal krijgen? Je kunt je voorstellen dat een organisatorische eenheid een goede oplossing is. Er zijn er misschien meer. De vraag of de Raad voor de Kinderbescherming daarbij moet, zal staatssecretaris Teeven beantwoorden. Onze doelstelling is helder. De vorm die de samenwerking faciliteert, moet gekozen worden. Dan kom ik op de financiering van de forensische polikliniek. Daarvoor hebben we 1 mln. ter beschikking. Dat kan ik toezeggen. Dat loopt vooruit op het ontwerpen van een dbc daarvoor. Dat gaat niet zo snel. Ik heb dat voor 1 januari 2013 niet rond. Vooruitlopend daarop kan ik dat dus voorfinancieren. Zo kan de ontwikkeling van de dbc doorgaan. Omdat de forensich-medische expertise belangrijk is, willen we die zo behouden. Ik moet nog één ding zeggen. Aan de boswachter uit het pgb-debat heb ik namelijk iets toegezegd. Hij lijdt aan osteogenesis imperfecta, «glazen botten» in de volksmond. Hij wees mij erop dat je dat aan een kind pas merkt als het iets breekt. Kleutertjes breken pas wat als ze gaan kruipen. Ouders zijn mogelijkerwijs eerst een paar dagen overstuur van het gehuil omdat ze niet verwachten dat hun kind iets breekt. Ze signaleren dat in eerste instantie niet, maar zijn wel overbezorgd. Vervolgens krijgen ze ook nog een klacht over kindermishandeling aan hun broek. Dat zijn schrijnende gevallen. Dit is een voorbeeld waaruit blijkt dat het goed is als iemand met verstand van zaken naar zo'n kind kijkt. Daar hebben we een miljoen voor over.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Ik ben blij met deze toezegging. De staatssecretaris geeft een goed voorbeeld. Bij veel kinderen wordt vaak

een foute diagnose gesteld. Ik neem aan dat deze toezegging ook gaat over het feit dat het wordt verankerd in het systeem. We kunnen wel geld beschikbaar stellen, maar mensen bij de AMK's en de Raad voor de Kinderbescherming moeten wel alert zijn op deze mogelijkheid.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Ja, dat hoort bij die toezegging.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Dank.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Ik ben hier ontzettend blij mee. Hulde dat er een miljoen is! Dat mag ook wel eens gezegd worden. Ik herinner me een debat met staatssecretaris Teeven. Destijds kon hij geen garanties geven, maar die garantie is er nu wel. Daar ben ik blij om. Toch heb ik ook een kritische vraag. Waarom kan dit wel bij de polikliniek voor kindermishandeling, maar niet bij het Kinder- en Jeugdtraumacentrum in Haarlem?

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Omdat het verschillende dingen zijn. Het ene gaat over een tijdelijke overbrugging op weg naar een dbc voor een heel circumschipt iets. Wat betreft het andere ga ik nog met de verzekeraar in gesprek over wat er in Haarlem aan de hand is en over de vraag of zoiets überhaupt nodig is.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Als er niet uitgekomen wordt met de zorgverzekeraar en de dbc niet past, is de staatssecretaris dan bereid te kijken naar een overbrugging?

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Ik zou bijna «dondersteen!» zeggen. Het zijn andere situaties. We hebben het over een nieuwe expertise die in het veld wordt binnengehaald en waarvoor we iets gaan regelen. Vooruitlopend daarop geven we een voorsubsidie. We hebben het echter ook over een zorgaanbod op grond van een bestaande dbc waarbij in de aanloop iets verkeerd is gegaan. Achteraf moet daar iets worden gerepareerd. Het zijn dus verschillende dingen. Ik wil eerst bekijken of dat goed op te lossen is. Ik moet het verhaal dus eerst horen.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Ik wil de staatssecretaris best dat vertrouwen geven, als ik maar weet dat er een oplossing komt. Daar ben ik niet gerust op. Ik wil niet dat die kinderen straks alsnog voor een dichte deur komen te staan. Als de staatssecretaris gewoon zegt dat dat niet gebeurt, ben ik gerustgesteld.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Daar ben ik niet bezorgd over. De Kamer krijgt er een brief over in december. Ik ga hierover op zeer korte termijn in gesprek met de verzekeraar. De dbc voor de kinderen is er gewoon.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Nu wil ik het even heel precies hebben. Ik dacht dat we aan het begin een iets helderder antwoord kregen. Na het debatje met mevrouw Kooiman is het mij weer onduidelijker geworden. Komt in die brief te staan dat de staatssecretaris geregeld heeft dat de Haarlemse situatie blijft bestaan? Als iets goed werkt, moeten we het kind niet met het badwater weggoien.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Dit is weer dezelfde vraag om het naar me toe te trekken. Die vraag heb ik al een aantal keren beantwoord. Daar zullen we het niet over eens worden. Ik treed niet in andere verantwoordelijkheden. Ik ga in gesprek met diegenen die het samen kunnen oplossen. Daar zal ik de Kamer over informeren.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Ik ben blij dat de staatssecretaris dit gaat doen. Ik houd haar eraan omdat ik meen dat zij gezegd heeft dat ze dit ook echt gaat regelen. Of heeft zij dat niet gezegd? Want dan heb ik het niet goed begrepen. Als zij dat wél heeft gezegd, hebben we een toezegging en kunnen we verder.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Ik heb zeker niet gezegd dat ik het naar me toe zou trekken. Ik heb gezegd dat ik in gesprek ga, goed oplet en ervan uitga dat partijen er uit zullen komen.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Ik heb het eerder ook wel eens gezegd: in verwachtingen kun je niet leven hoor! Ik zeg ook niet dat de staatssecretaris het naar zich toe moet trekken in de zin dat zij de verantwoordelijkheid bij minister Schippers weg moet halen of iets dergelijks. De staatssecretaris moet echter wel zeggen dat zij ervoor gaat zorgen dat de pilot die is opgestart, blijvend wordt.

De **voorzitter**: Met alle respect, maar u stelt dezelfde vraag voor de derde keer.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Er zijn heel goede afspraken gemaakt. Daar is een andere lijn tussendoor gekomen. Ik ga met de verzekeraars in gesprek om hun verhaal te beluisteren. Daarover zal ik de Kamer rapporteren.

Mevrouw **Arib** (PvdA): De vraag is al tienduizend keer gesteld, dus ik zal die niet ook nog eens stellen. De staatssecretaris zegt dat zij daar niet verantwoordelijk voor is. Ik zou graag willen horen waarvoor zij dan wél verantwoordelijk is. Het gaat nu bijna alleen over Haarlem. Dat is belangrijk en ik heb daar ook voor gepleit, maar het gaat evengoed om een landelijke dekking. Daarover ligt een advies van de Gezondheidsraad. Daarin wordt wel degelijk gewezen op het feit dat die er moet komen. Ik zou graag horen op welke termijn de staatssecretaris gaat werken aan een landelijke dekking. Het gaat mij niet alleen om Haarlem en Leeuwarden. Alle kinderen in Nederland die diagnostische hulp nodig hebben, moeten die kunnen krijgen. Daar is de overheid verantwoordelijk voor.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: De hulp die kinderen krijgen, is op een bepaalde manier geregeld. De pilots in Haarlem hebben te maken met een bepaalde manier van samenwerken. De pilots in Haarlem en Leeuwarden zijn erop gericht dat het sneller gebeurt, dat professionals snel informatie met elkaar uitwisselen. Zij hebben dus te maken met een bepaalde organisatievorm van het aanbod. Van die pilots weten we dat het waarschijnlijk de best practices zijn die we in het hele land willen uitrollen. Alle rapporten stellen namelijk dat er iedere keer kinderen tussen de kieren van het systeem vallen. Met het stelsel zijn we op weg naar een landelijke dekking van een bepaalde samenwerkingsvorm. Daarvoor zijn we een blauwdruk aan het ontwikkelen. Het zorgaanbod voor kinderen is nu al voorradig. Wij weten dat dit zorgaanbod op deze manier verbeterd kan worden.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Kan de staatssecretaris een termijn noemen waarbinnen dat samenwerkingsverband tot stand komt?

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: De pilots in Haarlem hebben een looptijd van twee jaar. Dat is een wetenschappelijk onderzoek. Dat betekent niet dat andere gemeenten niet ook op zo'n manier zouden kunnen gaan werken. De stelselwijziging in de jeugdzorg die we aanstaande maandag bespreken, heeft een andere termijn. Die heeft als richtdatum 2015. Die beide termijnen zou je kunnen nemen als richtgetal.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Dat betekent dus dat kinderen buiten Haarlem en Leeuwarden geen specialistische hulp krijgen. Misschien moet de staatssecretaris eerlijk zijn en zeggen dat zij inderdaad niet in staat is dit te realiseren.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Nogmaals, er is op dit moment een aanbod. We weten uit alle onderzoeken dat dit aanbod beter kan. De pilots in Haarlem zijn erop gericht om wat dat betreft verbeteringen aan te brengen waarvan wij denken dat ze landelijk moeten worden ingevoerd. Dat laat onverlet dat de professionals die nu bezig zijn voor de kinderen, ook al werken ze nog parallel aan elkaar, met hart en ziel het aanbod aan het verwezenlijken zijn.

Mevrouw Kooiman vroeg of de AMK's voldoende capaciteit hebben. Ja. Op vier plekken in het land zijn wachtlijsten. De factoren waardoor die ontstaan, zijn mij niet bekend. Het gaat om vier verschillende regio's. Ik heb daar gisteren een brief over gestuurd met de vraag om verheldering en verantwoording.

Mevrouw Kooiman vroeg ook naar het landelijk dekkende netwerk van multidisciplinaire centra. Daar ben ik net op ingegaan. Ik praat in ieder geval in januari met de partijen. Dan zal ik bekijken hoe, los van dit experiment, ook op andere plekken met het veiligheidshuis en het CJG deze best practice kan worden geïmplementeerd.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Ik ben erg blij dat er een landelijk dekkend netwerk komt. Waar hangen die multidisciplinaire centra straks onder? Nu zijn ze gekoppeld aan de kinder- en jeugdtraumacentra. Daar hebben we er in Nederland hooguit vijf van. Waar gaat de staatssecretaris die centra onderbrengen?

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Dat weet ik nog niet. We gaan de transitie van het jeugdzorgstelsel nog in gang zetten. Het is nadrukkelijk aan verschillende partijen waar het zorgaanbod het beste uitkomt. Afhankelijk daarvan gaan we bekijken waar en hoe we het ophangen. De stelselwijziging komt er omdat het gecompartmenteerde aanbod niet blijkt te werken. Ik wil het nog niet ophangen aan dingen die er nu zijn. Ik ga er namelijk van uit dat met de creativiteit in de sector betere organisatievormen kunnen ontstaan.

Mevrouw **Kooiman** (SP): De kinder- en jeugdtraumacentra doen goed werk. Zij zijn gespecialiseerd in de behandeling van getraumatiseerde kinderen, maar die zorg is niet in elke regio of provincie beschikbaar. Daar heeft de SP toch wel zorgen over. Is de staatssecretaris bereid te bekijken of zij het aantal centra kan uitbreiden?

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: De pilots beginnen nu pas. Als we een richtgetal van 23 000 in ons hoofd hebben, praten we inderdaad over een voorziening die we niet overal met dezelfde expertisegrade kunnen neerzetten. Het is iets wat we bovenlokaal zullen moeten regelen. Dat betekent dat we altijd moeten bekijken welk onderdeel de pilots daarin vormen. Het gaat om het ontwikkelen van een bepaalde vorm van samenwerking. Dat is onafhankelijk van de plek waar je de samenwerking start. Die discussie hebben we vaker gehad. Er zijn onderzoeken naar samenwerkingsvormen. Die zullen we landelijk willen uitrollen. De specialisatiegraad van deze expertise zal, denk ik, bovenlokaal moeten worden georganiseerd. Deze discussie voeren we in het kader van de transitie van het jeugdzorgstelsel.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Ik heb het voornamelijk over kinder- en jeugdtraumacentra en niet zozeer over de multidisciplinaire samen-

werking. Is de staatssecretaris bereid die expertise uit te breiden? Volgens ons zijn er namelijk te weinig van die centra.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Ja, volgens mij overlappen onze antwoorden elkaar wel.

Mevrouw Kooiman had ook een vraag over de motie die zij heeft ingediend in het kader van het wetsvoorstel over de meldcode. Ik zou die graag behandelen bij de bespreking van het wetsvoorstel. Die motie gaat over de 10% professionals die wordt geschoold.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Ik heb een procedurele opmerking. Het wetsvoorstel ligt bij VWS. Wij wachten op de antwoorden.

De **voorzitter**: De Kamerleden hebben hun vragen kunnen stellen in het schriftelijk verslag. Dat gaat nu via de Kamer naar de bewindspersonen. Op dat tussenstukje is het momenteel.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Dan kom ik bij de vragen van mevrouw Bruins Slot. Zij vroeg wat ik doe om jongeren en ouders zich meer bewust te laten worden van de risico's die internet met zich meebrengt. Dat is een lastige vraag. Daar ligt ook de opmerking in besloten van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel. Kinderlokkers zitten tegenwoordig in een heel klein kastje. Ouders zijn vaak minder digivaardig en moeten aan hun kinderen vragen hoe hun laptop en telefoon werken. Dat betekent dat ze nauwelijks toezicht kunnen houden op wat er toegankelijk is voor de kinderen. We zijn aan het puzzelen hoe we daarmee moeten omgaan. De meeste mensen die die rapporten hebben gelezen, zijn van de leeftijd dat ze hun kinderen moeten vragen wat het allemaal betekent. We hebben het mediawijsheid expertisecentrum ingeschakeld dat de website mediawijzer.net heeft opgezet. Ook hebben we overlegd met OCW hoe we dit ter hand kunnen nemen. Dit is een van de kernvragen. Er is een aantal vragen waarnaar ik graag onderzoek wil laten doen. Ik wil weten wanneer je een traumacentrum inschakelt en wanneer het gaat om een aanpassingsstoornis en voorlichting. Een van de kernvragen is ook hoe we iets kunnen doen aan dit maatschappelijke fenomeen. Dit vraag ik ook aan alle partners waarmee ik spreek over de toename van geweld en kindermishandeling. Wat er via computers en televisie tot kinderen komt, baart mij grote zorgen. Hyves doet het zelf al, fluistert de voorzitter mij in.

Mevrouw **Bruins Slot** (CDA): Het is heel goed dat dit op de agenda van de staatssecretaris staat. Het is mooi dat zij het mediawijsheid expertisecentrum en OCW inschakelt. Toch zitten er achter deze zaken veel private aanbieders; zij hebben een maatschappelijke verantwoordelijkheid. De voorzitter zei al dat Hyves inmiddels een protocol heeft. Hoe kunnen we dat maatschappelijke debat aanjagen bij de aanbieders van dit soort middelen? Zij hebben een maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Dat moet met die private partijen gedaan worden. Dit is typisch iets wat de overheid niet kan kanaliseren. Hierover moet je met private partijen in overleg en dat doe ik ook. Dit is nadrukkelijk iets waarvoor je ambassadeurs nodig hebt. Dit is geen kwestie van alleen regels, maar ook van ethiek en normen. We hebben gelukkig een aantal heel belangrijke private gesprekspartners.

Mevrouw **Bruins Slot** (CDA): Dat begrijp ik. Het CDA is in het algemeen ook geen voorstander van het direct in regelgeving vatten van afspraken. Op sportgebied hebben we bijvoorbeeld convenanten over geweld en respect. Zulke instrumenten worden gebruikt in samenwerking met

private partners om ervoor te zorgen dat je toch een bepaalde verantwoordelijkheid bij hen legt. Zoiets zou de uitkomst van dit debat kunnen zijn.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Ik vind dat een heel goede oplossingsrichting. Ik kijk even de zaal in naar de Kinderombudsman. Ik denk dat we hierop kunnen doorborduren. Het lijkt me een prima plan. Ik ga bekijken wat de aanknopingspunten zijn in de maatschappij om de maatschappelijke verantwoordelijkheid omtrent dit fenomeen te onderzoeken en op te pakken.

We hebben een aantal risicogroepen. Uit de verschillende rapporten komen verschillende groepen naar voren. Er is specifiek gevraagd naar gehandicapte kinderen. De leden kennen de rapporten, dus zij kennen ook de verschillende groepen. Tegelijkertijd is gevraagd wat we bij Sociale Zaken kunnen neerleggen als het gaat om kansarmere gezinnen. We hebben het magenta-overleg met verschillende bewindspersonen – de staatssecretaris van V en J, de minister van OCW, de minister van SZW en ik – waarin ik deze risicogroepen zal bespreken. We zullen zien wat we met z'n vieren met gebundelde krachten kunnen doen om de risico's te verkleinen.

Mevrouw **Bruins Slot** (CDA): Kan dit worden meegenomen in de brief die in februari naar de Kamer komt?

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Laten we die brief beschouwen als het vervolg op dit debat. Dan kan alles daarin worden meegenomen. Voor die tijd kan ik partijen bij elkaar roepen.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Ik had een vraag gesteld over gehandicapten en over meldingen. Het gaat niet alleen over wat er bij de AMK's bekend is, maar ook over de inspectie. Er komt een debat over seksueel misbruik van verstandelijk gehandicapten. Misschien kan de Kamer voorafgaand aan dat debat hierover geïnformeerd worden? Dan kunnen we het daarbij betrekken.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Dat is naar aanleiding van het rapport Beperkt weerbaar. Dat kan inderdaad eerder. Het AO daarover is uitgevallen. Het zou zonde zijn om daarmee te wachten, want er is een aantal aanknopingspunten. Jonge mensen met een geestelijke beperking lopen extra risico's. Die brief kan eerder komen dan de brief in reactie op dit debat. MEE heeft overigens een extra opdracht gekregen op dit gebied. Dat is de grote cliëntondersteuningsorganisatie die ook de CJG's gaat ondersteunen.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Ik had gevraagd of professionals op natuurlijke momenten ouders extra alert zouden kunnen maken op het feit dat gehandicapte kinderen extra kwetsbaar zijn. Ik kan me voorstellen dat je juist over dit soort onderwerpen niet gemakkelijk praat, terwijl het wel belangrijk is. Neemt de staatssecretaris dat ook mee in haar afweging?

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Ja. We hebben een aantal risicofactoren uit die rapporten en een aantal natuurlijke momenten. Waar het landelijk geldt, moet dat uniform worden ingevoerd. De specifieke actiepunten komen in de brief die ik mevrouw Arib net heb toegezegd. We hebben namelijk zeven concrete invullingen ontwikkeld naar aanleiding van het rapport Beperkt weerbaar. Mevrouw Arib heeft gevraagd waarom de wachtlijsten in vier gemeenten oplopen. Dat ben ik aan het onderzoeken. Ik heb om een verklaring gevraagd in een brief die gisteren is uitgegaan. De VNG en het IPO hadden daar ook geen verklaring voor. Er zijn gemeenten en regio's die

het heel goed doen, terwijl dat soms regio's zijn met een problematische configuratie. Als ik van die vier gemeenten een reactie heb gekregen, zal ik hierop terugkomen.

Dan kom ik op de rijksbrede aanpak van geweld in huiselijke kring. Mevrouw Arib vraagt om een nationaal rapporteur huiselijk geweld. Ik zal erover nadenken hoe ik dit fenomeen verder kan onderzoeken, maar namens het kabinet moet ik wel zeggen dat we al heel veel onderzoeken in gang hebben gezet. Over dit onderwerp liggen er al stapels rapporten. Van de Kamer krijgen wij tegelijkertijd te horen dat zij te weinig actie terugziet. Ik wil daarom heel nadrukkelijk inzetten op een actiegerichte ondersteuning. Ik wil onderzoeken alleen op plekken waar we blinde vlekken hebben.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Ik weet niet wat ik hoor. Ik begrijp dat de staatssecretaris wel wil nadenken over een nationaal rapporteur huiselijk geweld en kindermishandeling, maar het gaat niet alleen om iemand die landelijk wat roept. Het gaat ook om de versnippering, de gegevens en het feit dat iemand ons daarover kan informeren. Ik hoor graag binnen welke termijn dat naar de Kamer kan worden gestuurd.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: De versnippering in de onderzoeken staat me erg tegen. Er zijn ongelooflijk veel onderzoeken op kleine deelgebieden. In mijn brief over geweld in afhankelijkheidsrelaties doe ik enorm mijn best om al die methodes, inzichten en oplossingen bij elkaar te brengen. Juist die versnippering in de onderzoeken heeft geen meerwaarde voor dit thema. Ik zal de prangende vragen uit de verschillende onderzoeken onder de loep nemen. Ik ben geen voorstander van steeds meer differentiatie in die onderzoeken.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Ik begrijp het niet meer. Zegt de staatssecretaris dat zij openstaat voor het voorstel voor een nationaal rapporteur huiselijk geweld? Ik ben het wel met haar eens dat we de versnippering moeten tegengaan. Waar het departement dat kan doen, moet het dat vooral doen. Ik vind het belangrijk dat er een aparte nationaal rapporteur komt voor dit grote maatschappelijke thema, net als voor mensenhandel.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Nee. We hebben een kabinetsbrede aanpak met een koppeling van de adviezen die voortdurend echoën omdat ze op dezelfde dingen neerkomen. Daarom hebben we één brief gestuurd over geweld in afhankelijkheidsrelaties. Die beweging wil ik voortzetten. De aanbevelingen van de verschillende rapporteurs worden daarin opgenomen. Eventuele verdere onderzoeken kunnen via dat kanaal lopen, maar ik wil niet ook nog een heleboel verschillende rapporteurs.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Ik denk dat ik hierover een Kameruitspraak ga vragen.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Dan kom ik op de vragen van mevrouw Koşer Kaya. Zij hield een gepassioneerd pleidooi. Zij vroeg ook naar het wetsvoorstel omtrent de verplichte meldcode. Dat zit in de pijplijn. Ik hoop dat op korte termijn te kunnen verdedigen. Ook sprak zij over het juridisch kader en Signs of Safety. Waarom is daar een ambassadeur voor nodig? Waarom gaan we niet meteen aan de slag? Is het een kwestie van gebrek aan goede wil of geld? Het is geen van beide. De ambassadeur is er om als persoon iets op de kaart te zetten. Het is een toevoeging. Signs of Safety is een best practice die we als zodanig willen aanleveren.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Ik heb gezegd dat de professionals heel blij zijn met Signs of Safety. Zij willen er zo snel mogelijk mee starten. Mijn

punt was veel meer dat ik me afvraag waarom we niet gewoon starten met iets wat goed werkt. Waarom hebben we daar ambassadeurs voor nodig? Waarom moet dat onder de aandacht gebracht worden? Het is toch al bekend? Mensen willen ermee aan de slag.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Ik kan de ambassadeur ook weghalen. Ze zijn ermee aan de slag. Het gaat goed. Het is erkend als een van de beste middelen. De ambassadeur is er omdat ik het belangrijk vind dat we mensen hebben die overal echoën dat het belangrijk is dat dingen uniform worden toegepast. Als dat ten nadele van het pleidooi is, kan het er ook af.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Waarom gaat de staatssecretaris er niet gewoon mee aan de slag? Waarom wordt het niet landelijk gebruikt? Ik zou graag willen weten of we een tweede termijn houden. Anders wil ik nu ook nog een vraag over de meldcode stellen.

De **voorzitter**: Als u in staat bent uw vragen een beetje kort houden, kan dat.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Dan bewaar ik die vraag voor de tweede termijn en herhaal ik mijn laatste vraag nog even. Waarom gaat de staatssecretaris niet landelijk aan de slag?

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: We kennen de praktijk. De professionals kiezen hun instrumenten en maken standaarden. Ik zou wat kunnen doen aan het basisinstrumentarium in de opleidingen. In mijn kwaliteitsbrief in het kader van het jeugdstelsel kan ik dat nogmaals aanbevelen. De professionals hoeven hierin echter niet aangejaagd te worden, want zij erkennen dit als een van de beste instrumenten. Wat dat betreft is de situatie voor Signs of Safety optimaal. Dan kom ik op de vragen van mevrouw Dille. Zij vroeg waarom er geen meldplicht is in plaats van een meldcode. We hebben gemerkt dat de verplichte meldcode, die een stappenplan omvat, veel effectiever is in de afwegingen die gemaakt worden door professionals. Dat heeft niet per se alleen te maken met de stap om te gaan melden. Het heeft nadrukkelijk ook te maken met de afweging welke schade een melding zou kunnen aanrichten in het gezin. Die schade is heel anders vergeleken met de schade van een meldplicht bij professionals. Een professional die terecht of per ongeluk is beschuldigd, kun je vervangen, maar een vader of moeder niet. Dat betekent dat je andere afwegingsinstrumenten hebt binnen het gezin en de huiselijke kring. Dat is de achtergrond van de verplichte meldcode. De behandeling van dat wetsvoorstel komt nog. Ik wil het echter best iedere keer uitleggen, want het is ingewikkeld en de woorden lijken ook zo op elkaar.

Mevrouw Dille vroeg ook naar de jaarlijkse evaluatie van het actieplan. We zullen zonder meer een voortgangsrapportage doen.

Over TNO en het shakenbabysyndroom heb ik wel genoeg gezegd, denk ik.

Mevrouw **Dille** (PVV): In de brief staat daadwerkelijk iets over een implementatieonderzoek in de periode 2011 tot 2014. De laatste keer dat ik gekeken heb, was in 2011. Dan hebben we nog drie jaar de tijd om de stekker er uit te trekken.

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Dan zijn we verschillend geïnformeerd. Volgens mijn informatie is er materiaal ontwikkeld dat geïmplementeerd kan worden. Ik zal het uitzoeken. Mevrouw Dille heeft ook gevraagd wat ik ga doen aan de aanpak van seksueel geweld tegen kinderen en kinderporno. Dat is een complex

vraagstuk dat ik met OCW en het veld moet oplossen. In reactie op het betoog van mevrouw Bruins Slot ben ik hier al uitgebreid op ingegaan. Naar kindermishandeling tijdens lessen in de moskee is een onderzoek gestart. Op de conclusies van dat onderzoek loop ik nog niet vooruit. Het is afgerond en de Kamer krijgt die conclusies eind januari.

Dan zijn er nog de vragen van de heer Voordewind. Hij vroeg waarom de RAAK-aanpak niet tot concrete verbeteringen heeft geleid. Die heeft wél tot concrete verbetering geleid. Er zijn in alle regio's meer professionals geschoold. Er is betere samenwerking tussen de partijen. Er is ook een toename van de verschillende soorten interventies. Het is een aanzet geweest en wat mij betreft echoot de RAAK-aanpak ook in het plan van aanpak en in de gemeentelijke voorzieningen.

De heer Voordewind vroeg ook naar de meldcode in het kader van kindermishandeling op de BES-eilanden. Het wetsvoorstel over de meldcode is niet van toepassing op de BES-eilanden. Ik denk dat we dat het beste kunnen bespreken bij de behandeling van het wetsvoorstel. Anders worden er misschien verkeerde conclusies getrokken en dat zou ik jammer vinden.

Hoe zit het met de meldcode bij asielzoekerscentra? Daarover moet ik overleggen met mijn collega Leers. Nieuwe allochtone groepen lopen extra risico, zo staat in het prevalentieonderzoek. Dat is niet omdat ze van elders komen, maar omdat het vaak getraumatiseerde mensen zijn. Het is dus logisch om te bekijken of er op deze locaties extra maatregelen nodig zijn. Daarover zal ik in overleg treden.

Hoe zit het met de Eigen Kracht-conferenties? In mijn portefeuille zijn die overal ingevoerd. Signs of Safety zit daar ook in. Ik stimuleer Signs of Safety in het actieplan. Het juridische dossier ligt bij de staatssecretaris van V en J.

De voorzitter: En aan hem is nu ook het woord.

Staatssecretaris **Teeven:** Voorzitter. Ik dank de leden voor hun betrokken en soms emotionele inbreng in de eerste termijn. Dat is goed bij dit onderwerp dat ons allemaal bezighoudt. Daar zit het kabinet niet mee. Ik ben het met de leden eens dat elk slachtoffer er een te veel is. Door verschillende rapporten, waaronder het rapport van de Onderzoeksraad Voor Veiligheid en het rapport van de Inspectie Jeugdzorg, is het ons aan de hand van soms schrijnende casuïstiek duidelijk geworden dat intensieve aandacht hiervoor broodnodig is. Ik denk dat duidelijk is, ook uit het rapport van de Kinderombudsman, dat de fysieke veiligheid van kinderen voorop moet staan in de aanpak van kindermishandeling. Hetzelfde geldt voor de aanpak van seksueel geweld. Op 12 oktober 2011 kwam de Nationaal Rapporteur Mensenhandel met een belangrijk rapport over de aanpak van kinderpornografie. In januari praat de Kamer hierover met de minister van Veiligheid en Justitie. Als we de problemen echt willen bestrijden, moeten we de aanpak verbreden naar seksueel geweld. In de hele keten van het voorkomen, het signaleren, het stoppen en het behandelen van kindermishandeling moeten we scherp zijn. Ik ben het eens met de opmerkingen die mevrouw Arib hierover maakte. Het is mij bekend dat zij hiervoor al jarenlang veel aandacht vraagt. Zij heeft dat punt scherp op haar netvlies, maar het kabinet heeft dat ook. Het actieplan dat de staatssecretaris van VWS en ik hebben gemaakt, vormt de basis voor de komende vijf jaar. De staatssecretaris heeft al een aantal belangrijke elementen genoemd. Ik heb een multidisciplinair centrum mogen openen in Leeuwarden op 28 november. Wij ondersteunen dit initiatief, dat belangrijk is voor een goede behandeling van het kind. Daarnaast is het goed dat op deze manier de intensieve samenwerking tussen de zorg en de justitiële keten, de strafrechtsketen, vorm krijgt. Wij hebben dat in Leeuwarden gezien. Medewerkers van de politie, van ziekenhuizen, van het Bureau Jeugdzorg en andere zorg staan daar

naast elkaar en gaan er echt wat van maken. Een van de grootste problemen in de samenwerking in Haarlem en Leeuwarden – hopelijk wordt er in de toekomst ook in andere plaatsen samengewerkt – is dat de informatie-uitwisseling tussen sommige partners in de keten problematisch is. Het College bescherming persoonsgegevens heeft bijvoorbeeld opmerkingen gemaakt over de samenwerking in de veiligheidshuizen en de informatie-uitwisseling tussen jeugdzorg en de politie. Dat probleem moeten we tackelen. Ik ben daarover in gesprek met de voorzitter van het College bescherming persoonsgegevens. We hebben wetgeving in voorbereiding om, als dat noodzakelijk is, in de eerste helft van 2012 de barrières die er nog zijn te slechten. Gezien de betrokkenheid van mevrouw Koşer Kaya bij dit onderwerp verwacht ik steun van haar fractie bij het slechten van barrières die de informatie-uitwisseling kunnen belemmeren. Ik zie ernaar uit om het debat hierover met de D66-fractie te voeren.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Bent u al bezig met de campagne?

Staatssecretaris **Teeven**: Nee, ik ben niet bezig met een campagne. Er zijn soms belangrijke belemmeringen voor de informatie-uitwisseling die nodig is voor het bestrijden van geweld tegen kinderen. Het is een belemmering als we binnen de overheid, de semioverheid en de particuliere sector veel informatie hebben, maar deze niet optimaal kunnen uitwisselen. Ik begrijp dat we de bescherming van persoonsgegevens serieus moeten nemen, maar het kabinet vraagt zich af of de bescherming van persoonsgegevens van mensen die kinderen mishandelen niet soms ondergeschikt moet zijn aan de belangen van kinderen. Die vraag is hier aan de orde en daarop probeer ik een antwoord te geven. Het is geen campagnetijd; ik handel gewoon in het belang van kinderen. Mevrouw Arib vraagt aan welke concrete maatregelen de regering denkt. De staatssecretaris van VWS heeft deze al genoemd. Allereerst wordt de inzet van het tijdelijk huisverbod bij kindermishandeling geïntensiveerd. Hierover heeft de minister van Veiligheid en Justitie al een aantal keren gesproken. Deze intensivering willen wij stimuleren. In de jaren 2011, 2012 en 2013 hebben wij hiervoor in de begroting structureel 1,2 mln. vrijgemaakt. Er hoort nog iets bij dat tijdelijk huisverbod. Ik daag de leden van de commissie uit dit eens te bekijken. De procedure om een huisverbod aan ouders op te leggen, is enorm intensief. Bij drie huisverboden kost het een hulpofficier van justitie zijn hele weekenddienst. Dan gebeurt er niets anders meer bij de politie. Het is een uitdaging voor de minister en mij om eens te bekijken of we de procedure die we ooit hebben ingesteld, aanzienlijk kunnen vereenvoudigen.

Een ander punt van het ministerie van Veiligheid en Justitie is het wetsvoorstel dat op dit moment bij de Eerste Kamer aanhangig is. De vragen van de Eerste Kamer zullen wij binnenkort beantwoorden. In dit wetsvoorstel is de maatregel voor opgroei-ondersteuning opgenomen. Mevrouw Arib heeft deze al genoemd. Haar collega Dijsselbloem heeft deze maatregel bij de behandeling van het wetsvoorstel ingebracht. Het mooie van deze maatregel voor opgroei-ondersteuning is dat we daarmee soms kunnen volstaan met lichtere kindbeschermingsmaatregelen. Het had ook op een andere manier geregeld kunnen worden, maar op deze manier kan het in ieder geval.

Mevrouw **Dille** (PVV): De PVV is een geduldige partij. Daarom wachtte ik keurig mijn beurt af. Ik hoopte dat de staatssecretaris zou ingaan op mijn vraag over het huisverbod voor daders van huiselijk geweld en de gekke situatie dat deze mensen in een hotel worden geplaatst en taxivervoer krijgen, omdat het te ver fietsen zou zijn. Volgens mij zijn we het spoor bijster. Ik krijg graag opheldering hierover.

Staatssecretaris **Teeven**: Ik was pas vier minuten bezig met mijn algemene tekst, maar ik kan de vraag van mevrouw Dille er gelijk bij nemen. Bij de vergoeding van verblijfskosten van de dader weet mevrouw Dille de regering aan haar zijde. Het is in eerste instantie een verantwoordelijkheid van de dader en van niemand anders. Daar ben ik heel duidelijk over. Als de dader het niet kan betalen, is het de verantwoordelijkheid van de gemeente. In sommige gevallen kan de dader bij familie of bij het Leger des Heils terecht. Het is niet de inzet van dit kabinet dat de opvang altijd voor rekening van de overheid is. Wat dat betreft zijn wij het eens met de fractie van de PVV. Wij vinden dat de gemeenten hier kritisch naar moeten kijken. Soms kan de familie wat betekenen in de opvang van de dader. Mevrouw Dille en het kabinet staan dus aan dezelfde kant. Het strafrecht is uiteraard sanctierecht. Kinder mishandeling tolereren we niet in Nederland. De minister en ik zijn bezig om in het strafrecht de mogelijkheid van voorlopige hechtenis bij first offenders van kindermishandeling groter te maken, zeker als deze mensen snel voor de rechter komen. In het snelrecht, in een bewijstechnisch relatief eenvoudige zaak die wel een grote impact heeft voor het slachtoffer, willen we ervoor zorgen dat first offenders tot de zitting in voorlopige hechtenis blijven, ook als de zaak rond is. In de eerste weken na het plegen van het delict is het heel belangrijk dat zij niet bij de andere ouder en bij broertjes en zusjes van het slachtoffer voor de deur staan. Het wetsvoorstel zal in de eerste helft van 2012 in procedure komen. Het draagt ertoe bij dat dader en slachtoffer niet te snel opnieuw met elkaar in contact komen. Mevrouw Arib heeft ook gezegd dat zij dit belangrijk vindt. Het is belangrijk dat de vrijwilligers van Slachtofferhulp Nederland beter worden getraind, zodat zij nog beter hulp kunnen bieden bij kindermishandeling, bijvoorbeeld aan de andere ouder die geen dader is. Mijn collega van VWS heeft hierover al gesproken. Hiervoor hebben we een trainingsprogramma met Slachtofferhulp Nederland. Er wordt hard aan gewerkt. Het kabinet heeft hiervoor financiële middelen ter beschikking gesteld.

Dan kom ik nu bij de beantwoording van de vragen. Vooral de vragen van mevrouw Van der Burg behoeven nog wat toelichting. Zij heeft gevraagd of wij serieus willen bekijken of het mogelijk is om de taken van het Steunpunt Huiselijk Geweld, van het AMK en van de Raad voor de Kinderbescherming te combineren. Zij heeft gevraagd of er niet te veel overlap is, of de ICT-systemen wel goed op elkaar aansluiten en wat er gezamenlijk kan worden gedaan. Mijn collega van VWS heeft het ook al gezegd, maar ik denk dat het goed is om serieus te bekijken of we een combinatie kunnen maken van het Steunpunt Huiselijk Geweld en de AMK's, zeker in het kader van de decentralisatie. Uit het oogpunt van zorgvuldigheid, rechtsbescherming en rechtsgelijkheid ben ik er nu niet toe geneigd om de wijze waarop de Raad voor de Kinderbescherming zijn werkzaamheden uitoefent voor de bestrijding van kindermishandeling, ter discussie te stellen. Dat wil niet zeggen dat de raad en zijn taken niet zouden kunnen veranderen in het nieuwe jeugdzorgstelsel. In het kader van de stelselherziening in de jeugdzorg is het mijn streven om een quickscan van de positie van de raad en de wijze waarop deze in de aanpak van kindermishandeling zijn taak vervult, te laten uitvoeren en deze voor april 2012 af te ronden. Dat zeg ik mevrouw Van der Burg toe. De leden van deze commissie hebben signalen gekregen over het ineffectief opereren van de Raad voor de Kinderbescherming. Het kabinet heeft deze signalen natuurlijk ook gekregen. We moeten ons echter wel realiseren dat de raad soms in een moeilijke positie verkeert. Ik vergelijk de positie van de raad in het civiele recht wel eens met de positie van de officier van justitie in het strafrecht. De raad is in feite de poort naar de kinderrechter. Daar moeten we zuinig op zijn. Er kan echter effectiever worden gewerkt. Soms is er overlap of worden er zaken dubbel gedaan.

Daar moeten we wel oog voor hebben. Met die quickscan hopen we hierover in april 2012 meer duidelijkheid te hebben. Mevrouw Van der Burg vraagt of er bij het AMK en de Raad voor de Kinderbescherming vaker aan waarheidsvinding moet worden gedaan. Zij vindt dat beweringen van ouders goed moeten worden onderzocht en vraagt of de regering het met haar eens is. De term «waarheidsvinding» komt uit het strafrecht. Eerst moet bewezen zijn dat iemand een kind heeft mishandeld, voordat er kan worden overgegaan tot vervolging. In het civiel recht, in het kader van de jeugdbescherming en het AMK, gaat het er primair om dat het kind wordt beschermd en dat er wordt gewerkt vanuit een hulpverleningsperspectief. Het is de taak van de Raad voor de Kinderbescherming om aan te tonen of aannemelijk te maken dat er sprake is van een min of meer ernstige bedreiging van het kind. Het blijft echter van belang dat de beweringen van ouders goed worden onderzocht. Bij scheidingen en omgangszaken is het des te meer van belang dat we ons realiseren dat er vaak tegenstrijdige belangen zijn en dat we niet te snel conclusies over de waarheid kunnen trekken.

In het nieuwe actieplan zijn belangrijke acties gepland, ook op het terrein van de kindbeschermingsmaatregelen. Er is vandaag al veel aan de orde gekomen. Het is jammer dat de uitkomsten van de commissie-Samson in 2012 later zullen komen dan in eerste instantie was verwacht. In een aantal tussentijdse rapporten is namelijk volgens mij nog niet alles op tafel gekomen. Wij denken dat we naar aanleiding van het uitkomen van het rapport van de commissie-Samson een aantal nieuwe maatregelen in de jeugdbescherming zullen moeten treffen. Als we daarover meer weten, zullen we dit met deze commissie bespreken. Op 19 januari aanstaande spreekt deze commissie in ieder geval met de minister van Veiligheid en Justitie over kinderpornografie en alles wat daarmee samenhangt. Ik heb al geantwoord op de vragen van mevrouw Bruins Slot over de verbinding tussen het AMK en de politie. Ik heb gewezen op de problemen met de privacy, de informatie-uitwisseling en de bescherming van persoonsgegevens. In april 2011 hebben jeugdzorg, de politie en het OM het protocol «Meldingen kindermishandeling door bureaus Jeugdzorg bij de politie en het Openbaar Ministerie» vastgesteld. Een belangrijke stap is dat de partijen beter zullen samenwerken. Wij monitoren de operationele belemmeringen die zich hierbij voordoen. Een aantal hiervan hebben we al in beeld.

Mevrouw Koşer Kaya heeft geen vragen aan mij gesteld; ik meen dat mevrouw Arib dit ook niet heeft gedaan. De heer Voordewind vraagt of ik de vog kosteloos zal verstrekken aan bepaalde vrijwilligers, onder wie de kerkelijke vrijwilligers. Conform mijn toezegging aan de voorzitter in haar hoedanigheid als vertegenwoordiger van de CDA-fractie zal ik de Kamer eind volgende week laten weten hoe wij omgaan met de gratis vog en welke vrijwilligersgroepen hiervoor in aanmerking komen. Dan hebben we dat, conform de toezegging van het kabinet, voor 2012 geregeld. Voorzitter, ik meen dat ik hiermee alle vragen heb beantwoord.

De **voorzitter**: Ik dank de staatssecretaris. We zijn nu toe aan de tweede termijn. Iedereen heeft één minuut spreektijd. Interrupties zijn niet meer toegestaan.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Voorzitter. Ik dank beide staatssecretarissen voor hun toezeggingen. Ik ben ontzettend blij met die 1 mln. voor forensisch-medische expertise. Ik ben blij met de toezeggingen over de oudermeldingen en uiteraard ook met de quickscan van de Raad voor de Kinderbescherming.

Ik heb nog een punt over de opleiding. Ik ben blij met de stap die hierin wordt gezet. Ik heb de staatssecretaris van VWS gevraagd om hier maximaal op door te gaan. Wij hebben de KNMG na het rondetafelgesprek in beweging gekregen. Kan de staatssecretaris maximaal

meeduwen, zodat dit onderwerp in de basisopleidingen komt? Dat moet nu toch een keer kunnen worden gerealiseerd. Het gaat maar om twee dagen in een zeer lange opleiding. Dan hebben de huisartsen en allerlei andere artsen in ieder geval een basis. Ik pleit er hartstochtelijk voor om dit te realiseren.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Voorzitter. Ik ben zo ontzettend opgelucht over de toezegging over de poli kindermishandeling. Ik ben er heel blij mee. Hulde hiervoor. Ik ga ervan uit dat Haarlem straks net zo blij kan zijn als ik. De staatssecretaris zegt dat ze in december met een brief komt. Het is vijf voor twaalf. Mensen staan op de nominatie om ontslagen te worden. Ik verzoek de staatssecretaris de brief voor het kerstreces te sturen, zodat de Kamer eventueel nog kan handelen als het niet is geregeld. Ik wil er best van uitgaan dat de staatssecretaris te goeder trouw handelt, maar ik heb haar toezegging wel nodig.

In de eerste termijn kwam ik er niet meer aan toe, maar staatssecretaris Teeven is zelf begonnen over het tijdelijk huisverbod. In de Kamer hebben we daarover al een keer met hem gesproken. Toen was al duidelijk dat een derde van de kinderen geen hulp krijgt als er sprake is van huiselijk geweld. Is deze situatie al verbeterd? Hoe zorgt de staatssecretaris ervoor dat straks alle kinderen hulp krijgen?

Mevrouw **Bruins Slot** (CDA): Voorzitter. Ik dank de beide staatssecretarissen voor hun toezeggingen. Deze zullen volgens mij het plan van aanpak verder versterken. Ik dank de staatssecretaris van VWS vooral voor de toezegging om een dbc forensische pediatrie te ontwikkelen en die per 1 januari 2013, hopelijk, in te voeren. Daarnaast dank ik de staatssecretaris van VWS voor de toezegging dat kinderen die psychisch-sociale hulp nodig hebben, straks waarschijnlijk onder de dbc PTSS vallen. Verder dank ik haar voor de toezegging dat het basispakket jeugdgezondheidszorg verder ontwikkeld wordt en dat daarin bijvoorbeeld bewezen effectieve interventies bij het shakenbabysyndroom en richtlijnen voor geweldloos opvoeden worden opgenomen. De staatssecretaris van VWS heeft gesproken over het belang van preventie en de stelselwijziging in de jeugdzorg. Deze wijziging biedt inderdaad een kans. We moeten echter voor ogen houden dat de stelselwijziging in de jeugdzorg een structuurverandering is. Zeker bij preventie gaat het ook en vooral om een cultuurverandering. In de brief over de stelselwijziging staat niets over een directe relatie tussen preventie en het voorkomen van kindermishandeling. Wellicht kunnen we bij de verdere behandeling van deze brief meer aandacht vragen voor de vraag hoe deze cultuurverandering – dat is meer dan een structuurverandering – in het traject verder kan worden uitgewerkt.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Voorzitter. Kan de staatssecretaris garanderen dat de pilot in Haarlem niet in de knel komt vanwege de korting? Kan zij garanderen dat dit haar inzet zal zijn bij het gesprek? Ik kom op een later moment terug op Signs of Safety. Ik heb van beide bewindslieden nog niet gehoord wat zij over vier jaar en in de tussenliggende periode met het actieplan bereikt willen hebben. Dan kom ik bij de meldcode. Ik wil dat de kaders in het initiatief goed worden vastgelegd. Hoe is bijvoorbeeld het toezicht op het toepassen van de meldcode geregeld? Wat zijn de verschillen tussen Nederlandse gemeenten in het waarborgen van het gebruik van de verplichte meldcode? Wat gebeurt er met een hulpverlener die niet handelt volgens de code? Hoe is de juridische verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van hulpverleners en hun werkgevers geregeld als zij niet volgens de verplichte meldcode handelen? Kortom, ik vraag om een stevig wettelijk kader, met duidelijke randvoorwaarden.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Voorzitter. Ik dank de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie voor zijn concrete antwoorden. Ik heb de rol van de forensische kliniek in Utrecht al eerder aan de orde gesteld in het debat over het rapport van de Onderzoeksraad Voor Veiligheid. Deze rol is belangrijk in de keten van de aanpak van kindermishandeling, maar er zijn problemen. Daarom hoor ik graag van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie hoe hij daartegen aankijkt. Volgens mij ligt er een amendement van mij daarover.

Ik ben zeer teleurgesteld in de staatssecretaris van VWS. Ik vind het jammer dat zij schittert door het afschuiven van verantwoordelijkheid naar anderen. Wij krijgen een brief waarin staat aangekondigd dat wij over zes maanden weer een brief zullen krijgen. Ik vind het heel naar dat dit gedragspatroon van de staatssecretaris zich ook bij dit onderwerp voordoet. Mijn collega's zullen hier misschien anders over denken, maar ik zal een verzoek indienen voor een VAO.

De **voorzitter**: Dat is al gedaan.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Mijn excuses, ik sluit mij daar graag bij aan. Ik heb nog één vraag.

De **voorzitter**: Uw tijd is op.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Dan zal ik mijn vraag in de plenaire zaal stellen.

Mevrouw **Dille** (PVV): Voorzitter. Ook de PVV is blij met een aantal goede toezeggingen van de beide staatssecretarissen. Ik krijg graag duidelijkheid over de brief over het implementatieonderzoek van TNO naar het shakenbabysyndroom. Eén brief met twee conclusies is niet mogelijk. Staatssecretaris Teeven zei dat er niet altijd geld moet worden uitgegeven aan de daders. Volgens mij moet «niet altijd» worden vervangen door «nooit». Ik heb gelezen dat Amsterdam hieraan € 66 000 heeft uitgegeven. Als dat zo blijft, moeten we dat bedrag korten op het gemeentebudget. Is de staatssecretaris het daarmee eens?

Staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner**: Voorzitter. Mevrouw Van der Burg vraagt of ik maximaal wil doorduwen bij de opleidingen. Dat zal ik zeker doen.

Mevrouw Kooiman vraagt of de Kamer de uitslag van het gesprek met de verzekeraar zo snel mogelijk kan ontvangen. Dat kan zeker. De Kamer zal de uitslag nog voor het reces ontvangen. Dat staat los van de brief in februari over de andere vragen in dit debat.

Mevrouw Bruins Slot heeft een pleidooi gehouden. Dit pleidooi onderschrijf ik.

Mevrouw Koşer Kaya heeft mij een aantal vragen gesteld naar aanleiding van het wetsvoorstel. Deze zal ik allemaal schriftelijk beantwoorden.

Staatssecretaris **Teeven**: Voorzitter. Mevrouw Van der Burg heeft nog recht op het antwoord op een vraag die zij in een eerder debat heeft gesteld en die tijdens dit AO aan de orde zou komen. De vraag ging over de casus van een twaalfjarig meisje in Groningen dat seksueel is misbruikt door haar vader, althans, de vader wordt hiervan verdacht. Ik moet het wel goed zeggen. Mevrouw Van der Burg heeft gevraagd hoe lang de gegevens worden bewaard bij de Raad voor de Kinderbescherming. Vanaf 1 januari 2012 wordt de informatie over dit soort zaken gedigitaliseerd. Deze informatie wordt vervolgens 24 jaar bewaard. Dat betekent dat wij en dus ook de raad veel verder kunnen terugkijken bij het verstrekken van deze informatie aan andere instanties.

Mevrouw Kooiman zegt dat we al eerder hebben gesproken over het tijdelijk huisverbod. Dat klopt, maar ik denk dat de procedure nog

intensiever kan worden toegepast. Daarvoor hebben we financiële middelen ter beschikking gesteld. Geldgebrek is echter niet het enige probleem. Ik heb in de praktijk gezien hoe moeizaam de procedure verloopt, vooral aan de formaliteitenkant, bij de werkzaamheden van een hulpofficier van justitie of een politie-inspecteur. Volgens mij kan de procedure eenvoudiger worden. Ik zal het komende jaar, 2012, gebruiken om te bekijken, in overleg met de minister, of de procedure eenvoudiger kan worden. Dan zal men er ook meer gebruik van maken. Nu wordt er soms geen gebruik van gemaakt, terwijl er wel aanleiding is om dit te doen. Dat heeft niet alleen met geld te maken, maar ook met de waarborgen die de wetgever, het kabinet en het parlement, in de procedure heeft gestopt. Ik denk, voorzichtig gezegd, dat er iets te veel waarborgen in zitten, waardoor de procedure zeer bureaucratisch is geworden.

Mevrouw Dille heeft het bedrag van € 66 000 genoemd voor de opvangkosten in een bepaalde gemeente en heeft gezegd dat ik hierin mijn verantwoordelijkheid moet nemen. Ik wil deze wel nemen, maar ik heb mijn verantwoordelijkheid eigenlijk al genomen. Ik heb namelijk gezegd dat het in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de dader is. Verder moeten gemeenten wat minder scheutig zijn met het vergoeden van de opvangkosten van de dader. Gemeenten moeten bovendien kijken of de opvang misschien met familie of op andere wijze kan worden geregeld. Dit punt ligt bij de decentrale overheid. Soms wordt er gemakkelijk geld betaald. Ik vind dit in eerste instantie niet de verantwoordelijkheid van het kabinet, maar van de decentrale overheid. Zij moet die verantwoordelijkheid nemen. Ik zeg mevrouw Dille toe dat we dit punt zullen meenemen bij het bekijken van de procedure van het huisverbod. Misschien kunnen we daarin een paar aanwijzingen opnemen over hoe we daarmee moeten omgaan, ook voor de nationale politie.

Mevrouw Koşer Kaya mist van alles bij het kabinet en bij het ministerie van Veiligheid en Justitie. Zij vraagt zich af wat het kabinet wil. Het kabinet wil een snellere berechting van daders van kindermishandeling. Het kabinet wil dat de voorlopige hechtenis vaker wordt toegepast en het wil de mensen snel op zitting krijgen. Er moet weinig tijd zijn tussen het plegen van het feit en de berechting en de bestraffing. Het kabinet wil geen taakstraffen meer voor mensen die kinderen mishandelen, maar celstraffen.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Ik heb geen enkele behoefte aan een reclamepraatje van deze staatssecretaris.

De **voorzitter**: Mevrouw Koşer Kaya, u hebt het woord niet. De staatssecretaris geeft antwoord op een vraag die aan hem is gesteld.

Staatssecretaris **Teeven**: Het kabinet wil, naast de maatregelen die ik al heb genoemd, deze maatregelen inzetten om daders aan te pakken. Met deze maatregelen maken we de samenleving en de slachtoffers, ouders en kinderen, duidelijk dat we dit soort handelen niet tolereren in de samenleving. Dat is de duidelijke inzet van het kabinet. Het kabinet gaat hierover graag met de Kamer in discussie.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Ik heb een punt van orde. Ik heb een vraag gesteld over het actieplan en datgene wat daaruit concreet moet volgen. Daar wens ik een antwoord op. Ik wil geen reclamepraatje horen. Ik wil dat dit wordt genoteerd in de Handelingen.

De **voorzitter**: U hebt een vraag gesteld. De staatssecretaris gaat over zijn antwoorden. Hij heeft het antwoord gegeven dat hij wenste te geven.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Ik heb een vraag gesteld over forensisch onderzoek in Utrecht. Als het goed is, kan de staatssecretaris hierop een antwoord geven.

Staatssecretaris **Teeven**: Voor het einde van de volgende week zal het kabinet aan de Kamer een brief over de kliniek in Utrecht sturen.

Mevrouw **Dille** (PVV): Mijn vraag over het shakenbabysyndroom en het TNO-onderzoek is ook nog niet beantwoord.

De **voorzitter**: Volgens mij heeft de staatssecretaris al een antwoord gegeven op deze vraag.

Mevrouw **Dille** (PVV): Volgens mij niet. In de brief staat dat er in de periode 2011–2014 een implementatieonderzoek zal komen.

De **voorzitter**: De staatssecretaris heeft hierop geantwoord dat dit bij haar niet bekend is en dat zij dit zal uitzoeken. Zij heeft gezegd dat zij dit zal meenemen in haar brief.

Ik dank iedereen voor de belangstelling. Ik dank beide staatssecretarissen voor de beantwoording van de vragen.

Ik geef het volgende aan de leden in overweging. Aanstaande maandag hebben we een wetgevingsoverleg. Daarnaast heeft mevrouw Kooiman een VAO aangekondigd. Ik stel voor om eventuele moties die een plek kunnen krijgen in het wetgevingsoverleg, te formuleren en tijdens dit overleg in te dienen. Dat zou prettig zijn voor de Kameragenda. Voor het reces, dat wil zeggen aanstaande woensdag voor 17.00 uur, ontvangt de Kamer een brief van de staatssecretaris over de situatie in Haarlem met de dbc-problematiek en de verzekeraars. Als de brief nog aanleiding geeft tot ontevredenheid, kunnen we deze meenemen in het VAO.

Mevrouw **Arib** (PvdA): In mijn hoedanigheid als voorzitter van de algemene commissie voor Jeugdzorg verzoek ik de woordvoerders te blijven zitten voor een extra procedurevergadering.

De **voorzitter**: Er is inderdaad een extra procedurevergadering. De aanwezigen kunnen hier bij blijven; het is geen besloten vergadering. Ik geef degenen die dat willen nu de gelegenheid om de zaal te verlaten en ik wens hun een fijne thuisreis.